

Нова Думка

ISSN 0351-3181

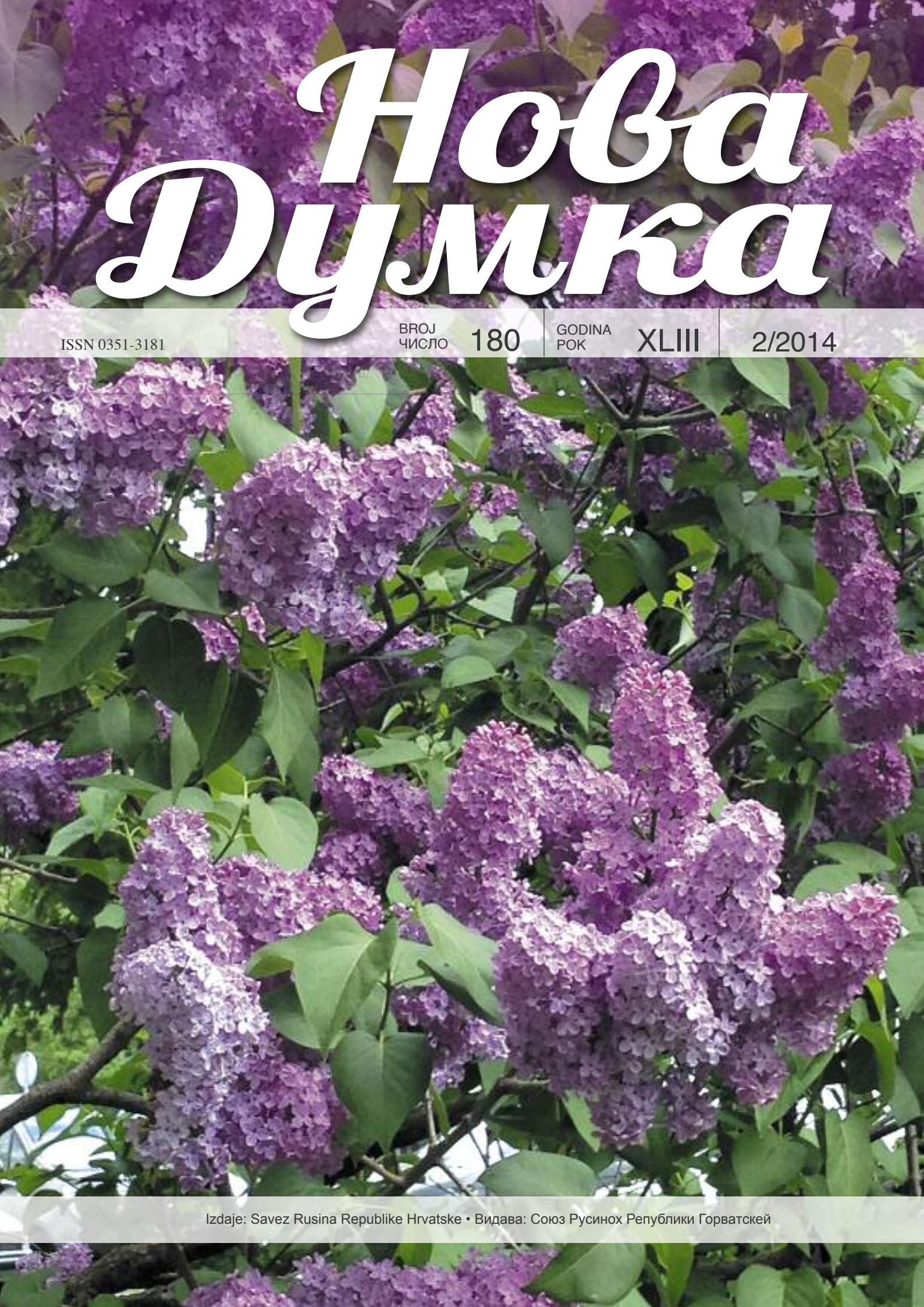
BROJ
ЧИСЛО

180

GODINA
РОК

XLIII

2/2014



ЦИФРОВАНИ ВАЙЦА У ФАРБОХ ГОРОДУ



При штанду КУД-а Руснацох Осиек нашол ше и коч полни з писанками

Всіботу, 12. априла 2014. року, у центрі Осиєку отримани уж традиційні манифестації "Цифровані вайца у фарбох городу" і "Квітни корзо".

То манифестації котри ше отримую всіботу перед Квітну нідзелю, а наявною приход Велькей ноци і яри.

На манифестації "Цифровані вайца у фарбох городу" учасниками 53 рижні здружения, медзи котрима і КУД Руснацох з Осиєку.

Дзеци предшколскага і школскага возросту з Осиєку

и пригородских населеных учасниковали на манифестації "Квітни корзо". Перше пра вели вельке гніздо з писанками опрез конкатаедрали св. Петра і Павла, а потым ше, у "квітним корзу", прешпа цировали прей' городской площи.

Здружения представили вель копосни і вельконоцны звичаі свога краю на штандох котри заберали цалу плошчу у центрі гораду, а на бини ше зменьовали наступы культурноуметніцких дружтваў. КУД Руснацох Осиек



Подоросток КУД-а «Яким Говля» з Миклошевцах наступел на бини



Руснацы були цікави і телевізійнай еKİпи - Ліляна Киш бешедзе за Горватску телевізію о вельконоцных звичайох при Руснацох

представело велькопосни і вельконоцни ёдла і писанки котри направілі члены Етно секцыі КУД-а Руснацох.

КУД Руснацох Осиек до гост цох поволаю подросток КУД-а "Яким Говля" з Миклошевцах, котры на центральнай бині одтанцоввал два танцы і одшпівал ёдну шпіванку. На тот спосаб указали як дзечі пестую національну культуру і традицию.

КУД Руснацох звичайно забера два штанды; ёден на котрим віклада ёдла і писанки і другі на котрим ше предава тово исте. Того року тот други штанд препушчэли КУД-у "Осиф Костелник" з Вуковару. Понеже Вуковарчане недавно основали креативну секцию "Прядки", то була нагода же би указали свой роботы, а презенто-

вали их Ліляна Киш, Сениба Графіна і Ружа Праніч. У духу сотрудніцтва медзи дружтвамі, КУД Руснацох направило тот крохай же би ше руска культура омасовенела і же би нас други людзе баргей упознали.

Окремна комисія кожного року преглашэ найкрасшэ ушорены штанд і найкрасши писанки. Того року Мадярске КУД "Непкор" достало награду за найкрасши штанд, а за найкрасши писанки преглашэны писанки Українскага КПД "Леся Українка" писані з воском, за котры паніматка Стуркова (член таго Дружтва) гуторела же су віписані по мотывах з Карпатох.



Заедніцкі знямок подростку КУД-а «Яким Говля» з Миклошевцах з з предсідальні КУД-а Руснацох Осиек, Агнетку Балатинац і предсідальнім КУД-а «Яким Говля» з Миклошевцах, Жельком Лікаром

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

BROJ
ЧИСЛО

180

GODINA
РОК2014.
XLIII**"NOVU DUMKU"**

Tiska: Savez Rusina RH
www.sriu.hr

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin
Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428-342

Žiro račun: 234009-1110057465

Tiskat: Tiskara Soldo, Vukovar

Naklada: 1000 primjera

"НОВУ ДУМКУ"

Видава: Сојуз Русинох РГ
www.sriu.hr

За видавателя: Дубравка Рашљанин

Редакција: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428-342

Жиро рахунок: 234009-1110057465

Друкує: Друкарня Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 прикладніків

Tiskano-Друковане
4 / 2014Cijena
Цена

10

Kuna
Куни

Rukopisi se ne vraćaju.
 Objavljeni prilozi se honoriraju.

Рукописи не вратаю.
 Објављени приложи не гонорую.

DRUŠTVO I POLITIKA - ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА

Održana je 57. sjednica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske - Zvonko Kostelnik 4
 Otrimaна прва јавна разправа о стратегији Руснацох у Републици Горватској по 2050. рок - Марияна Джуджар 5
 Крочай напредак у сарадњиству - Агнетка Балатинац 6
 Соборски заступник нашеј националнай меншини нацивил Сојуз Русинох РГ - Агнетка Балатинац 9

IZ RADA NAŠIH DRUŠTAVA - ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ

Цифровани вайца у фарбох городу - Агнетка Балатинац 2
 Наступи «Кални» у Загребе, Момјан и Риски - Славица Дудаш 12
 Литературни вечери врачели ше до Осиеку - Агнетка Балатинац 12
 У Миклошевцох вистава и госцоване петровских аматерох - Ксения Лікар 12
 Оtrimaна пордјана рочна схадзка куд "Яким Говля" - Ксения Лікар 13
 З роботи драмскай секції КУД "Яким Гарди" Петровиц - Томислав Рац 13
 КУД "Яким Гарди" у Загребе зоз дуодраму "Пірскаци жирияки малженства" - Звонко Костелник 13
 "Пірскаци жирияки малженства" Фадила Хаджича на петровской бини - Вера Павлович 17
 Вельконочи концерт КУД "Яким Гарди" Петровиц
 "Поклон на спомен" Петровчаньем и госцом - Звонко Костелник 18
 Успишна премиера "Міністрового сина" Фадила Хаджича у Петровицох - Вера Павлович 20
 Оtrimaна виберанкова скupштина / Перши схадзки нового Одбору - Любіца Гаргай 21
 Оtrimaна рочна скupштина КУД-а Руснацох Цвелферий у Райловим Селу - Звонко Грубеня 22
 Вистава малюнкох дзецеох з України у Златар Бистрици - Владімир Провчі 22

IZ RADA SAVEZA - ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ

Otrimaна пордјана скupштина Сојузу Русинох и Українцох РГ - Звонко Костелник 8
 Делегация Сојузу Русинох РГ од 30. марта па 2. април нацивела Сојуз
 Русинох-Українцох Славацьк у Прешове и Свидніку - Звонко Костелник 9

IZ NAŠIN MJESTA - 3 НАШИХ МЕСТОХ

Оtrimaна рочна схадзка Здружэна женох у Миклошевцох - Ксения Лікар 10
 Дарунки за Вельку ноц - Ксения Лікар 10
 "Пісні загойсаного шерца" - мр Илона Гречешин 26
 "Ружова заградка" - Любіца Гаргай 28
 По обільваню як дакеди - Ксения Лікар 35

IZ DUHOVNOG ŽIVOTA - ЗОЗ ДУХОВНОГ ЖИВОТА

Преславена Велька ноц 14
 Марийов мешац - о. Владимир Седлак 15

LITERARNA STRANICA - ЛІТЕРАТУРНИ БОК

Цверчок и брамушки - Яким Пушкаш 16
 Умертвена совиц / Umrtvljena savjest - Агнетка Балатинац 16
 Руснаци занавше остали - Агнетка Костелник Балатинац 16

KORIJENI - КОРЕНЇ

Ukrajinska narodna baština - Slavica Čorak 27

INTERVJU - ИНТЕРВЮ

Петровске КУД "Яким Гарди" длагорочно пестус драмски аматеризем - Андрея Магоч 24

POLJOPRIVREDA - ПОЉОДІЛСТВО

Гніце верхох плодовитих рошлінох - др сц. Славица Дудаш 29
 Вчасна и цепла тогорочна яр - Желько Лікар 30

RECEPTI - РЕЦЕПТИ

Затрепани галушки - Затрепанци - Марияна Джуджар 25

HUMORESKA - ГУМОРЕСКА

Дньовійк фодбалскаго судії - Яким Пушкаш 31
 Майстор, майстрове... - Яким Пушкаш 32

OBLJETNICE - РОЧНІЦІ

Були то красни и плодотворни часи за Сојуз Русинох и Українцох РГ - Вера Павлович 23

PETROVCI XТОРИ НЕСТАВАЮ

Віше менше число газдиньох на вуковарским пияцу - Томислав Рац 33

Sport - Спорт / Adresar 34

На першим боку: Агнетка Балатинац - Оргони

На остатнім боку: Агнетка Балатинац - Фрагмент зоз штанду КУД-а Руснацох Осиек з манифестації
 "Цифровани вайца у фарбох городу" з Осиеку

UREDNIŠTVO: Vera Pavlović (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ksenija Ljikar i Danijel Vašaš

SAVJET UREDNIŠTVA: dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Ljubica Harhaj, Marijana Džudžar, Zlatko Hirjovati, Joakim Erdelji i Vera Pavlović

LEKTORI: Marija Vuilić (rusinski jezik), Lesya Mudri (ukrajinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja Republike Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. Br. 523-92-I), "Nova dumka" je upisana u evidenciju glasila pod brojem 1366

Prilozi autora potpisani imenom ne moraju odražavati mišljenje uredništva i izdavača.

РЕДАКЦИЯ: Вера Павлович (главна и одговорна редакторка), Агнетка Балатинац, Ксения Лікар и Данијел Вашаш

СОВИТ РЕДАКЦИИ: д. ф. н. Оксана Тимко Ђитко (председател), Любіца Гаргай, Маріяна Джуджар, Златко Гірјовати, Яким Ерделі и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ: Марія Вулич (руски язык), Леся Мудри (украинский язык), Андрея Магоч (хорватский язык)

Адуковане помага Совет за национални
 меншини Републике Горватске.

На вимагање Сојузу Русинох и Українцох Републики Горватској зиришњем Министерства информација Републики Горватској од 15. јануара 1992. године (УЧ. 523-92-І) „Nova dumka“ уписане до евиденцији јавних виданьох под числом 1366.

Авторизовани тексти не знача же то источасно и становиско редакцији лебо видавателя.



ODRŽANA JE 57. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske 16. travnja 2014. godine održao je 57. sjednicu u zgradici Vlade Republike Hrvatske Trg Sv. Marka 2, dvorani 143/1 u Zagrebu. Uz nazočnost većine članova Savjeta i zastupnika gospodin Aleksandar Tolnauer predsjednik Savjeta za nacionalne manjine otvorio je sjednicu, pozdravio prisutne i predložio dnevni red :

usvajanje zapisnika sa 56. sjednice

1. Godišnje Izvješće o utrošku sredstva osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu (NN br.139/2012 i 145/2013) u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 nacionalne manjine, pozicija 3811 Tekuće donacije u novcu

2. Prijedlog Odluke o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu (NN br. 152/2013 i 391/2014) u Razdjelu 020, Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003; potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 3811 Tekuće donacije u novcu

3.Razno

Predloženi dnevni red i zapisnik sa 56. sjednice Savjeta za nacionalne manjine usvojen je jednoglasno

AD1. Predsjednik Savjeta Aleksandar Tolnauer napomenuo je da zbog krize u proračunu ima manje novca za sve hrvatske građane, pa tako i za udruge nacionalnih manjina. Savjet je i u kriznim vremenima nastojao nikoga ne oštetići.

Na javni poziv Savjeta pristiglo je 1364 programa, a povjerenstvo je odabralo 83 udruge. Neke su otpale jer su novo osnovane pa još nemaju pravo na financiranje, a tri zbog loših izvješća o utrošku novca. Njih 25 dobilo je rok od 90 dana da tehnički prilagode svoje programe.

Član Savjeta i Saborski zastupnik Mile Horvat je predložio da Savjet ubuduće prije donošenja prijedloga za financiranje kontaktira članove, kako bi udruge koje zastupaju znali obrazložiti zašto se nešto financira, a nešto ne. Član Savjeta Bashkim Shehu smatra da udruge nisu ravnopravne, odnosno da one koje pripadaju većim manjinama, a koje posjeduju nekretnine i iznajmljuju ih, svejedno dobivaju više novca. Tolnauer je ponovio da su kriteriji za dodjelu novca sadržaj programa i transparentno trošenje novca i odbacio sumnju da brojčano veća manjina dobiva više novca. Šandor Juhas, član Savjeta iz Saveza mađarskih udruga, zamjero je financiranje

programa Demokratskog saveza Mađara, koji tim novcem financira političke aktivnosti.

Predložio je da im se novac smanji, odnosno da se dva lista spoje u jedan i da se kroz njega ne promiče pojedina politička opcija. Takoder je predložio reviziju rada KUD-ova.

Tolnauer mu je odgovorio da se tijekom godina naslušao međusobnih optužbi, ali Savjet nije mjesto koje bi bilo talac odnosa među mađarskim udrušnjima. Predstavnik Roma Veljko Kajtazi podsjetio je kako nije ispunjeno obećanje o povećanju sredstava romskoj, bošnjačkoj i albanskoj manjini, te je predložio da se to još jednom ipak razmotri.

Tolnauer je rekao da su i ove godine, kao i ranijih, stigli "smješni" prijedlozi za sufinciranjem programa svinjokolje, motokrosa, fišijade itd

Glasovanjem svih prisutnih je prihvaćeno Godišnje izvješće o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu („Narodne novine“, broj 139/12 i 145/13), u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 nacionalne manjine, pozicija 3811 Tekuće donacije u novcu.

AD 2. Povjerenstvo za raspodjelu sredstva nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina Zagreb, 31. ožujka 2014. godine.

Zbirni zapisnik sa sastanka Povjerenstva za raspodjelu sredstava nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina u području informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, programi koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora i programi stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina za 2014. godinu, održanog dana 31. ožujka 2014. g

Povjerenstvo u sastavu dipl. oecc. Veselko Čakić - voditelj i članovi dipl. iur Nikola Mak član ,gda Branka Baksa ,Ines Loknar-Mijatović i dr. Naila Ceribašić 31.ožujka 2014.godine održalo je sastanak u zgradici Vlade Republike Hrvatske, Mesnička 23, dvorani na I.katu s početkom u 10,00 sati, u svezi raspodjele sredstava nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina u području informiranja, izdavaštva ,kulturnog amaterizma i manifestacija programi koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora i programi stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina za 2014. godinu. Pregledom zaprimljenih prijava programa utvrđeno je da su 108 nevladinim udrušnjima i ustanovama(210 podružnica) nacionalnih manjina (a što je u naravi smanjenje za 9,2% u odnosu na prethodnu godinu) podnijele

ukupno 1364 prijedloga programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja: informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora kojim će se sufinancirati sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2014 godini, s ukupno zatraženim iznosom od 66.229.690,07 kuna(smanjenje za 3,25 % u odnosu na 2013. Godinu) . Analizirajući utrošak dodijeljenih sredstava nevladinim udrušnjima i ustanovama za ostvarivanje programa kulturne autonomije tijekom 2013 godine,Stručna služba Savjeta utvrdila je da su utrošena sredstva iznosila 37.530.477,79 kuna,koja su prikazana na transparentan način i trošena namjenski, a iznos od 1.132.762,21 kuna neutrošenih sredstva koja se odnosi na uštede, Izmjene i dopune državnog proračuna i obustave isplate udrušnjima koje u cijelosti nisu ispunile svoje obveze vraćena je u Državni proračun RH.

Izneseni su podaci da je Vlada RH u Državnom proračunu za 2014 godinu(NN br.152/2013) za ostvarivanje programa kulturne autonomije nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina osigurala iznos od 36.343.000,00 kuna,a Izmjenama i dopunama Državnog proračuna(NN br. 39/2014)sredstva su smanjena na 33.698.000,00 kuna.

Sukadno stavku I točke 3 podstavka 4 .Kodeksa pozitivne prakse, standara i mjerila za ostvarivanje finansijske potpore programima i projektima udruženja(NN br.16/2007) navedenim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina dostaviti će se pisani odgovor s razlozima nedobravanja sredstva za sufinciranje predloženih programa ostvarivanja kulturne autonomije.

Povjerenstvo predlaže Savjetu za nacionalne manjine da se sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske u 2014.g. sufincira ostvarivanje programa

kulturne autonomije nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina s ukupnim iznosom od 33.698.000,00 kuna,(a što je smanjenje u odnosu na 2013 godinu za 10,22 %)

U postupku ocjenjivanja prijavljenih programa udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanjem kulturne autonomije uzimajući u obzir visinu sredstava koji su osigurani u Državnom proračunu za 2014.godinu (NN br.152/2013 i 39/2014), povjerenstvo je rukovodeće se isključivo prema Kriterijima za utvrđivanje finansijske potpore za programe nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina(NN br. 129/2009 i 70/2011) i odredbi Metodologije praćenja ostvarivanja programa nevladinim udrušnjima i ustanovama nacionalnih manjina (NN br.129/2009 i 70/2011) donijelo prijedlog Odluke o rasporedu sredstava za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina. Na visinu sredstava za programe

udruga nacionalnih manjina utjecali su podaci iz godišnjih izvještaja udruga, kao i kvaliteta prijavljenih programa na Javni poziv Savjeta za nacionalne manjine.

Povjerenstvo nadalje predlaže Savjetu za nacionalne manjine da se prijedlozi programa za 3 nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina ne sufinciraju, zbog nepodnošenja Izješča i utvrđenih nepravilnosti tijekom 2013. godine i to:

Montenegro Osijek, Veseli Romi Sesvete i Zajednica bosanskih Roma

Pisano obrazloženje i nepravilnosti navedenih udruga i ustanova nacionalnih manjina sadržano je u Godišnjem izješču o utrošku sredstva osiguranih u Državnom pro-

računu Republike Hrvatske za 2013. godinu u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A 732003 nacionalne manjine, pozicija 3811 tekuće donacije u novcu. Ukupno su kod 24 udruga ustanovljene nepravilnosti i kod njihovih 30 podružnica, što iznosi 20,35 od ukupnog broja udruga. Pisano obrazloženje i nepravilnosti u ostvarivanju programa i utrošku sredstva dostaviti će se udrugama na sjedište istih (popis istih u Privitku broj 1)

Povjerenstvo nadalje predlaže Savjetu za nacionalne manjine da se sufinciraju prijedlozi programa ostvarivanja kulturne autonomije novopravljениh 16 nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina.

Konstatira se, nadalje da 22 no-

voprijavljeni nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina neće biti sufincirane jer prijedlozi programa nisu sukladni s odredbama Kriterija za utvrđivanje finansijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina (NN br. 129/2009 i 70/2011), a pisani odgovor do staviti će se udrugama na sjedište istih. Sukladno stavku I točke 3 podstavku 4. Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanja finansijske potpore programima i projektima udruga (NN br. 16/2007) navedenim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina dostaviti će se br. 16/2007) navedenim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina dostaviti će se pisani odgovor s razlozima nedobravanja sredstva za sufinciranje predloženih programa

ostavrivanja kulturne autonomije.

Povjerenstvo za raspodjelu sredstva nevladinih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina, predlaže Savjetu za nacionalne manjine donošenje Odлуke o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu (NN br. 152 /2013) i 39 / 2014 u Razdjelu 02 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003; potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, pozicija 3811. Tekuće donacije u novcu (kao u prijedlogu).

AD3. Pod točkom razno nije bilo pitanja ni rasprave i sjednica je završena na kojoj se predsjednik A. Tolnauer svima zahvalio.

Zvonko Kostelnik prof.

ОТРИМАНА ПЕРША ЯВНА РОЗПРАВА О СТРАТЕГІЇ РУСНАЦОХ У РЕПУБЛІКИ ГОРВАТСЬКЕЙ ПО 2050. РОК

На сходзкі Ради рускай національнай меншини Вуковарско-срімской жупанії, отриманей 26. марта 2014. року у Вуковаре, прінесена одлука же би ше отримала явна розправа о Стратегії розвою Руснацох у Републіки Горватськай.

Перша, з вецеј планованих розправах о Стратегії о розвою Руснацох по 2050. рок отримана 26. априла 2014. року у Петровцох. На розправу поволані шицьки представителі рускай національнай меншини у РГ, ради рускай національнай меншини, культурно-уметніцького дружтва з руским пред'знаком хтори дійствуго у Републіки Горватськай, Союз Русинох у РГ и дружтво Руснак. Шицьки скорей того достали матеріали зоз предкладом нарису Стратегії, так же би у своїх штредкох могли мац розправу и на явну розправу присц зоз порихтанима заключенями. На розправи були присутни 32 особи хтори углавним члени радох, КУД-ох... и упознати су зоз проблематику нашей національнай заєдніці.

У предкладу Стратегії хтора ма 11 точки, ціль бул предложиц даскељо идеї хтори ше одноша на зединьоване шицьких наших інституційох и поєдинцох на єдней платформи, отримоване креативных роботньох и організованс креативных тимох хтори буду робиц на ришованю конкретних проблемох – пронаталитетних, політичних, приведних, культурных, образовных, спортивских..., супрудніцтво зоз грекокатоліцку



Учашніки на Явнай трибині у Петровцох

церкву, розвой и отримоване кадрох значних за очуване националного ідентитету (образоване, культура, информоване и видавательство), розвиване свидомосци о значеню образованя и очуваню и розвою рускай заєдніці при шицьких припаднікох, окреме при младей популациї. Потим, робенс на злешпованю информативней и видавательней діяльносци уводзаци високи стандарди и критериюм, робенс ведно з інституциями других националных заєдніцох на витворйованю заєдніцких интересох, повязоване рускай заєдніці з Руснацами у швеце, сотрудзоване зоз особами лёбо установами хтори робя на поцагованю средствах з европских фондох.

Найвецей ше затримовало и бешедо-

вало о култури и витворйованю програмах у культурных дружтвах. Було бешеди и о снованю Совету младых, о видавательству, о очуваню традиций, о зазначаваню истих прето же часи ноша свойо, але треба зазначиц гевто ѿ було и як було дакеди.

Понеже то перша од вецеј планованих явных трибинох, выбрана комисия у составе Ярослав Медесхи, Звонимир Ерделі, Мийо Шайтош, Лела Дітко и Желько Лікар, хтора задужена же би заключения и предклади винесени на тей трибини обробела, положела до нарису Стратегії и порихтала за идуцу явну розправу хтора планована за конец августа.

Марияна Джуджар

КРОЧАЙ НАПРЕДОК У СОТРУДНІЦТВЕ



З роботней схадзки Националнаго совету Руснацох Сербії и Координацыі рускай национальнай меншыні РГ у Руским Керестуре – з ліва на право другі шор: Борис Бучко, заменік предсідателя Рады рускай национальнай меншыні Вуковарско-срімскай жупанії, Йоакім Рац-Мімі, дыректор Дома культуры Рускі Керестур, Іван Папуга, подпредсідатель Управнаго одбору Спортскіх бавіскіх "Яша Баков", мр Сергей Тамаш, дыректор Заводу за культуру войводянскіх Руснацох, Славко Рац, предсідатель НС, Якім Ерделі, предсідатель Координацыі рускай национальнай меншыні РГ и предсідатель Рады рускай национальнай меншыні Вуковарско-срімскай жупанії, Іван Сабадош предсідатель одбору НС за за інформаване, Якім Павловіч, тайомнік Представітеля рускай национальнай меншыні Гораду Заґребу

Перши шор з ліва на право: Маріяна Джуджар, тайомніца Координацыі и Рады рускай национальнай меншыні Вуковарско-срімскай жупанії, Йоўген Мудры, предсідатель Вівершнага органу Совету, Агнетка Балатінац, член Координацыі и представітелька рускай национальнай меншыні Осиецко-бараньскай жупанії, Мелания Рімар, предсідатель одбору НС за образоване и Звонко Костелник, член Совету за национальны меншыні РГ и тайомнік Союзу Русінох РГ

Всуботу, 29. марта 2014. року, у Руским Керестуре отримана схадзка Координацыі рускай национальнай меншыні Рэспублікі Горватскай и Национальнаго Совету Руснацох Сербії як предложене конкретных порадох кола запровадзования Протоколу о сотрудніцтве котры подписаны прэшлого року у рамікох преславі Дня Руснацох у РГ.

Конкретизавала ше праограми и ношительых активносцох котры буду прыгтовац проекты з котрима ше будзе конкуровац до фондох ЕУ за прэйкранічне сотрудніцтво, як и проекты котры вітвзоря культурнага дружтва з двух бокох Дунаю, та інституції спрам свой можлівосцох.

На схадзки облапени спектр інформаваня, культуры, просвіти, выдавательства, але ше порушало и питане малых

поднімачох котры бы мали нагоду вікладац на саймох з обидвох бокох Дунаю. Перша нагода был бы "Керстурскі саям" котры ше отримуе под час феставалу "Червена ружа", та на Днёх керстурскай папригі. Понеже у Горватскай Руснаці не организую окремні, рускі саймы, войводянскіх Руснацох потребне уключыц до саймох котры ше организаю у наших краіох. Прыведні коморы з уровнях жупанійох и горадох з Горватскай уж маю добре сотрудніцтво з Войводіну, та предпоставка же ше повязаване з Руснацами прыведнікамі поспіши.

Спортскі бавіска "Яша Баков" достали тиж окремну павагу, та порадзене же участвоване Руснацох з Горватскай на тих манифестаціях спортскага хараکтеру треба омасовиц, а за того буду задлужены члени Координацыі, док за омаосвітане "Рутеніяды", старых

спортскіх бавіскіх за дзеци котры ше отримую у Горватскай, найчастейшы ў Петровіцах, будзе задлужены НС Руснацох Сербії.

Проектны тими котры ше оформя, буду мац задачу провадзіц конкурсы з ЕУ фондах, порыхтац документацию и апліковац на істи, а сотрудніцтво медзі культурнім дружтвам будзе ше запрэвадзовац прэйг Заводу за культуру Войводянскіх Руснацох, НС Руснацох Сербії з ёднаго боку, та прэйг Координацыі Рускай национальнай меншыні РГ як и Союзам Руснацох РГ з другога боку.

Черанкіі культурных змістох медзі культурнім дружтвам требали бы ше на тот способ злеспац и буц частейши.

Перша нагода был Драмски мемориял "Петра Ризничыя Дяді" котры ше отры-

мал од 5. по 12. април у Руским Керестуре, а дзе учасць вжalo КУД "Яким Гарди" з Петровцах, з представу «Министров син» автора Фадила Хаджич, а у рэжії Томислава Раца.

Тиж так порадзене же би ше орга-
нізовало лэстні кампі за школьніх ос-
новней школы на котрых бы ше стре-
тали Руснацы з обидвох боках Дунаю,
а у будучносці, кед ше вінайду сред-
ства, можебуц поволац і Русинох з
другіх державох, як і Руснацах котры
у остатніх 20-30 роках мігровали до
ріжних державох.

Два найвекши фестивали "Червена
руж" і "Петровски дзвон" потребне
облапіц з брендом "фестівалох куль-
тури" прэйгранічного сотрудніцтва,
вязначе за територію отримована лёбо
за мено народу, і з таку ініцыятыву
треба апліковац на Еўрапескі фонды.
Ношитель тих проектаў будзе окреме
оформлені тым дзе члени буду з обид-
вах державох.

Порядне информаване у электроніц-
ких, але і у шыцкіх других медыйох,
пре недостаточне інституцыйне орга-
нізоване редакцііх Руснацах у Гор-
ватскай, (професійны і непрерывно за-
няты новинаре не існую), чежко
запровадзовац, але будзе ше намагац
же би чэрнікі інформаційох, новінох
і часопісох як і тэлевізійных прило-
гох цеклы поряднайше.

Похвалене информаване прэйг Рутен-
пресу о збуваньох у Горватскай як і
на тэлевізіі.

Окреме ше треба вінайсць можлівосці
же би ше порядне разменьовало часо-
пісы за дзеци (Заградка і Венчик) як і
Руске слово котре досць чытане у Гор-
ватскай, а тиж по реціпроцітуту по-
требне посылац вецеі прикладнікі Но-
вой думкі до Войводіні. Пре
невыгодны финансійны обставіні и ту
будзе требац вінайсць новы жырдла су-
финансаванія.

У рамікох прэйгранічного сотрудніц-
тва, будзе позберана і архивавана до-
кументация о збуваньох з Руснацамі у
Горватскай под час войни 90-тих ро-
кох, але плануе ше зняц і докумен-
тарны фільм о Руснацах з двух боках
Дунаю же би ше зачували записи о на-
шым національнім скарбу.

Дана тиж і ініцыятива же би ше по-
рушали активносці кола турызму до

котрых бы ше, спрам існуючых капаці-
тетох уключовали Руснацы з обидвох
боках Дунаю, а насампредз значне бар-
жай ангажавац прыведнікох, малых
прыведнікох та ремеселнікох. Бренд-
оване мена "Руснацы" вімага значны
закладаня, але понеже статистика ука-
зуе же ше число Руснацах у Горват-
скай през 40 рокі зменшало за 50%, а
тренд одходзеня до других державох
и далей рошне, потребне цо скорей
створыц условия же би ше Руснацы за-
трымали дома, там дзе жиу уж столі-
тіями.

До шыцкого важне уключыц і ширшу
засёнціту та повязовац рускі здрожнія,
туристичны, прыведні але і просвітні
капацітеты зоз існуючымі інститу-
ціямі у обидвох державох.

Сотрудніцтво у школстве будзе овин-
чане зоз Стрэтнуком рускіх школох
2015. року у Міклошевцах, а котре по-
трыміс і Координація рускій націо-
нальнай меншині РГ.

У делегаціі з Горватскай були: Якім
Ерделі, предсідатель Координаціі рус-
кій національнай меншині РГ і пред-
сідатель Рады рускій національнай
меншині Вуковарско-срімской жупанії,
Звонко Костелник, член Совету за
націонални меншини РГ і тайомнік
Союзу Русинох РГ, Агнетка Балатінац,
член Координаціі і Представітелька
рускій національнай меншині Осєцко-
бараньской жупанії, Боріс Бучко, зам-
енік предсідателя Рады рускій на-
ціональнай меншині
Вуковарско-срімской жупанії, Мар-
іяна Джуджар, тайомніца Координаціі
і Рады рускій національнай мен-
шині Вуковарско-срімской жупанії і
у мено Представітеля Руснацах Го-
роду Загребу мр сц. Іринея Мудрого,
тайомнік Якім Павловіч.

Делегацию НС Руснацах Сербії тво-
рэли: Славко Рац, предсідатель НС,
Ільвэн Мудры, предсідатель Вівер-
шнаго органу Совету, предсідателі
одборох Совету — Мелания Рімар за
образоване і Іван Сабадаш за інфор-
мироване, директор Заводу за культуру
войводянских Руснацах мр Сергей Та-
маш, директор Дома культуры Рускі Ке-
рестур Йоакім Рац, член НС і редак-
тар Рутенпресу Міхайло Зазуляк і
подпредсідатель Управнаго одбору
Спорцкіх бавіскох "Яша Баков" Іван
Папуга.

Агнетка Балатінац
Фото: А.Балатінац

НАЯВИ

Шветочна академія

Шветочна академія з нагоды
означавання Дня Руснацах у
РГ отрима ше 24. мая 2014. року у
Вуковаре, у Городским музею з
пачатком на 19,30 годзін.

Маріяна Джуджар

Рутеніяды

Тогорочна "Рутеніяды" отрима
ше 15. юния у Петровцах на
стадыону ФК "Петровцы" у пред-
поладнівых годзінах.

Маріяна Джуджар

Летна школа Русинох 2014. року



Учителькі у прирхтованню
скріпты за Летну школу Русинох

Отрымоване Летнай школы
у организаціі Союзу Ру-
синох РГ плануе ше того
року од 9. по 16. юлий и од 16. по
23. юлий у просторе Осєцкого
чэрвеного крижу Меркур у Ора-
ховици. Приявено 142 школьніх
основных и шредніх школох зоз
РГ, а прияви и потребны плани и
програмы правочасово придади
до Миністерства просвіти РГ.
У цеку прирхтоване скріптох за
потребы Летнай школы.

Вера Павлович

ОТРИМАНА ПОРЯДНА СКУПШТИНА СОЮЗУ РУСИНОХ І УКРАЇНЦОХ РГ

Y просторийох Союзу Русинох и Українцох РГ, Ради Європи 93 у Вуковаре, 22. марта 2014. року отримана порядна Скупштина Союзу Русинох и Українцох РГ. Председателька Союзу на початку шицких привитала и предложела дньови шор:

- вибор роботного председательства
- вибор верифікаційної комісії
- вибор записнічара и двох овіровательох записніку
 - Звіт о роботі Союзу за 2013. року
 - Звіт о фінансійних приходах и розходах
 - Звіт надпатрацого одбора
 - Розправа о поднєшених звітах
 - Предкладанє пременкох и надополненьох Статуту Союзу
 - План и програма роботи за 2014. рок.
 - Рижне

До роботного председательства вибрани председателька Союзу, Дубравка Рашиянин член Зденко Бурчак и Звонко Костелник за записнічара Марияна Джуджар, верифікаційна комісія Виолета Гирьовати и Славица



Роботне Председательство Скупштини - з ліва на право: Зденко Бурчак, Дубравка Рашиянин и Марияна Джуджар

Дудаш, а овірователє записніку Агнетка Балатинац и Звонко Грубеня.

Верифікаційна комісія констатовала же присутни 19 члени скупштини од 23 и шицко у складу зоз Статутом Союзу, и шицки одлучена повноважни.

Звіт о цалорочній роботі Союзу поднесол Звонко Костелник, котри членох Скупштини

упознал о шицких активносцох Союзу. Союз прейг своїх членох посцигну замерковани результати на очуваню и розвою національного и культурного ідентитету. Реалізовав шицки програми котри були заплановані у прешлим року. Зоз видаваньом наших часописох Нова думка и Венчик, як и з видавательну діяльносцу наших авторох, стара ше на очуваню мацеринского язика у явним живоце нашей національней меншини.

Окрему улогу Союз витворює прейг культурного аматоризму и то прейг найзначнейших секційох як то фольклор, музика, драма, хор итд.

Прейг наших манифестацийох промовує ше наш націонални скарб писньох и танцох, а и збліжус учащікох и їх госцох.

Председателька Союзу Дубравка Рашиянин упознала членох скупштини зоз фінансійним звитом и потолковала же робота Союзу по

плану и програми котри у подпольносци витворени. Надпатраці Одбор констатовал же фінансійни утрати у складзе зоз законами РГ и програмами Союзу.

Розправа о поднєшених звітах була конструктивна и без вименкох и незадовільства членох, и после кратшої розправи члени Скупштини прилапели звити.

На предклад Статутарнїй комісії за надополненя и пременки Статуту, гласало ше о пременки назви Союзу Русинох и Українцох РГ до Союзу Русинох РГ. Од присутніх 19 членох Скупштини 17 члени гласали ЗА, 1 член бул СТРИМАНИ и 1 ПРОЦІВ.

План и програма роботи Союзу за 2014. рок Скупштина прилапела єдногласно.

Под рижним розправяло ше о європских фондох и же би ше веций сотрудзовоало зоз медиями и веций участковало на манифестаційох.

Звонко Костелник, проф.



Члени Скупштини Союзу Русинох РГ

ДЕЛЕГАЦИЯ СОЮЗУ РУСИНОХ РГ ОД 30. МАРЦА ПО 2. АПРИЛ НАЩИВЕЛА СОЮЗ РУСИНОХ-УКРАЇНЦОХ СЛОВАЦКЕЙ У ПРЕШОВЕ И СВИДНІКУ

Делегация Союзу Русинох Республики Горватсей у составе: председателька Дубравка Рашиянин, аниматор культуры и в.д. тайомнік Звонко Костелник, председателька КД зоз Винковцох Мелания Пап и председатель КД Рушняк Владимир Провчи зоз Матульох нащивели Союз Русинох-Українцох Словакской у Прешове и Свидніку. После дугшого часу делегация зоз Горватской стретла ше зоз представителями Союзу Русинох-Українцох Словакской, у Прешове зоз председателем Петром Соколом, секретаром Павлом Богданом и режисером централней манифестації культуры Русинох-Українцох Словакской Республики у Свидніку. Тема роз-



Зоз роботной схадзки у Прешове, Словакца

гваркох була сотрудніцтво медзи двома Союзами на культурним полю, конкретно на нащывяню наших найвек-

ших манифестаціях у Словакской, у Свидніку и у Горватской, на Петровским дзвону. Догварене же би

єден ансамбл пришол на петровски дзвон и то Карпатянин зоз Прешова, и єден ансамбл зоз Горватской до Свидніку. Okrem культурного сотрудніцтва, догварене и сотрудніцтво на европейских фондох як жемі члени Европской униї. Розпатрели зме и нови будинок котри обновени зоз средствами ЕУ. У Свидніку нас дочекал директор українского музею пан Мирослав Сополига, котри нас преведол през цали музей и твардо обещал помоц за нашу етнографску збирку у Петровцох. Okrem музею, обишли зме и Сканзен, як и древени церкви у свидніцким краю.

Звонко Костелник, проф.

ПЕРШИРАЗ У СВОЇМ МАНДАТУ НАЩИВЕЛ СОЮЗ РУСИНОХ РГ

СОБОРСКИ ЗАСТУПНІК НАШЕЙ НАЦІОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ НАЩИВЕЛ СОЮЗ РУСИНОХ РГ

Соборски заступнік Велько Кайтази котри у Собору РГ заступа австрійску, болгарску, німецьку, польську, ромску, румуньску, руску, русьску, українску, турску, влашку и жидовску националну меншину, 15. апраля нащивел Союз Русинох РГ у Вуковаре, и тей інституції подаровал менши ласерски принтер.

Вовторок, 15. априла, Велько Кайтази, соборски заступнік нашей и ище єденац других национальных меншинах у Собору РГ, нащивел Союз Русинох и стретнул ше зоз дружтвенима и политичними діячами з Вуковарско-срімской и Осєцко-барањской жупанії.

Бешедовало ше о потребах Руснацох у култури, образованю, у допомоги у витворйованю проєктох котри одредзени єдинки започали лёбо зарисовали.

Присутни були представителі культурних дружтвах на чоле зоз предсиде-

тельку Союзу Дубравку Рашиянин, а тиж так и политични представителі Руснацох Вуковарско-срімской жупанії, општини Богдановци, општини Томповци, городу Вуковару та Осєцко-барањской жупанії.

Тайомнік Союзу и член Совету за национални меншини РГ Звонко Костелник, упознал соборского заступника зоз станом обєкту у котрим Союз запровадзус свой активносци и винесол потреби за отримованьом того будинку.

Соборски заступнік Кайтази обещал помоц у шицких напрямох, а як перше, обещал же будзе донирац одредзени средства за означаванс Дня Руснацох у Республики Горватской котри ше отрима 24. мая у городским музею у Вуковаре.

Двогодзинова розгварка вивитрела не-достаточну упуценосц соборского заступника до проблематики руской на-



Щире стретунуце зоз соборским заступніком Вельком Кайтазиом у просторийх Союзу Русинох РГ

ционалней меншини. Медзитим, як сам гварел, по конец мандата, коло рок и пол, до приоритету себе поставил же бы ше веций старал о Руснацох, Полякох и Русох. Не потолковане прецо од 12 национальных меншинах котри застула, выбрал праве тоти три.

А.Балатинац

ОТРИМАНА РОЧНА СХАДЗКА ЗДРУЖЕНИЯ ЖЕНОХ У МИКЛОШЕВЦОХ

Члени Здружения женох у Дружтвеним даме 8. марта отримали порядну рочну звитнку схадзку котру водзела председателька Штефица Войнович. На схадзки поднёшени звит о роботи, о реализації фінансійного плану за 2013. рок, а тиж так при-

лапени и план роботи за 2014. рок.

Председателька визначела же Здруженіе прешлого року було наисце активне, бо през прешли період організовани аж 49 роботни акцій ріжних змістох.

На конці Войновичова шицким женом повинчовала 8.



Члени Здружения женох Миклошевци



марець, Міжнародне швято женох, а винчованки ще придружили гості: парох міклошевські о. Якім Симунович, начальник Општини Томповці Томислав Паненич і замінік начальника Мирослав

Лікар і Здравко Звонарич. Представляючи рок успішної роботи члени порихтали пригодну виставу ручних робот, котрі були тематично вязані за Вельку ноць.

Ксенія Лікар

ДАРУНКИ ЗА ВЕЛЬКУ НОЦЬ

Здруженіе женох Миклошевци у раміках роботи обласного і гуманітарну програму, а з настої годі Велької ноци зоз власних засобах порихтали 20 пригодні пакетики за найстарши особи у валале. Председателька Здружения Штефица Войнович зоз сотрудникцами у Вельким тижню нашивали обисца і приємно неподзвівали шицьких кед им подаровали пакетики і винчовали наиходзяще швято.

„Тоти нашиви пред Крачуном і Вельку ноцу постали состояна часць рочнай роботы, та ще і надалей будземе намагаць, голем пред двома найвекшими швётамі, на тот способ обрадоваць особи слабшого материяльнаго стану — гварела председателька Войнович.

Ксенія Лікар



Страшим і осаменім нашива і цепле слово велько знача

НАСТУПИ «КАЛІНИ» У ЗАГРЕБЕ, МОМЯНУ И РИЄКИ



Наступ на Філозофським факультету у Загребе

Дружтво Русинох и Українцох «Каліна» зоз Риєки у періодзе од марта до половки априла тога року мала три наступы. Сами наступы вимагаю и други активносцы вязаны зоз змоцнестима проблемам, а истотасно и дружжя членох дружтва. Перша и значнейша активносць у тим періодзе бул наступ у Загребе на Філозофским факультету ведно зоз студэнтами Українистики, велепосланством України, УКПД «Андрій Пелих» зоз Шумеча и Дружтва за українску культуру – Алексом Павлешином на визначаваню 200. рочніці од народзеня Тараса Шевченка, отриманей 15. марта 2014. року. На програмы нашли ше писні зоз українскаго репертоару, окреме новы писні як *Тихо над ричкою* або *Ой ти ниченко*.

Друге госцоване «Каліни» було у Момяну, малым месце у Істри, недалёко од места Бус. У Момяну шедзиско Італиянскай заедніці и ёх секцийох, окреме актыўнаго хору, хторы преславял 15. рочніцу успишнай роботы. Якей ма вязи «Каліна» зоз Італиянами зоз Момяну? Тоты два дружтва по треци раз наступаю ведно: перши раз пред

трота роками на манифестаціі у Моттовуну ведно зоз дружтвом Рудольф Райтер Иванец зоз Загоря, други заедніцки наступ бул у Иванцу на ёх преславі 35. рочніцы од сноўания дружтва, а треци праве отриманы у истарскім идилічным месту Момян, познатым по окреме квалитетним червеним вину Момянски мушкат. Туризэм и вино найзначнейши конари прывредзования тога краю, а зоз допомогу Италиі и Заедніца Італиянох розквітла у ак-

тивносцю, обновела, опремела и ушорела на найсучаснейши способ просторій іх шедзиска. На ёх манифестаціі «Каліна» виведла рускі и українски писні: *Стань міленька, Хижочко стара, Два кольоры...*

И на ёдним и на другим госцованю ведно зоз «Каліну» наступел и длугорочны, вирни сотрудник Ален Полич, хторы зоз вельку любову, чувствами и дожыцом фантастично виводзи українски писні. Сотрудніцтво медзи Аленом Поличом и «Каліну» претворело ше до ёднай файты симбіозы, а ёй основа озбільносць у шицких фазах прирхітованя, пробох, квалитету у виводзеню, а найвецей уживане у писні.

Треца активносць бул наступ на отвертаню вистави фотографийох Драгана Карла Дошена, 14.04.2014. року у Галеріі Монтенегрини у Чарногорскай заедніці у Риєки. Дошен и сам водзі «Галерию небеску» у Риєки у хторей «Каліна» веце раз наступела на отвертаню його власных, алэ и рижних других виставох. Окрес виставых малюнкох и фотографийох, Дошен и автор наградзованых аматерских кратких фільмах.

Славица Дудаш



Наступ у Момяну

ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧАРИ ВРАЦЕЛИ ШЕ ДО ОСИЄКУ

Уорганизації КУД Руснацох Осиек и представительки рускай национальнай меншини Осєцко-бараньскай жупанії, Агнетка Балатинац, всботу, 15. марта 2014. року, по веліх рокох прерви, отримани литературни вечар у просторійох КУД Руснацох Осиек. Госць вечара була поетеса Любіца Гаргай. з Вуковару. Поезию читали члени КУД Руснацох Осиек, Блаженка Будимич, Лела Дітко, Мануела Дудаш, Гелена Тимко,

Владимир Еделински и Зденка Зрно. Модераторка вечара була Агнетка Балатинац, а три писні пречитала и сама госцинска, поетеса Любіца Гаргай.

Хор КУД Руснацох уключел ше до програми зоз виводзеньем пригодных шпиванкох, а провадзел их тамбурови оркестер. Етно секция Дружтва, по законченей службовай часци програмы, за шицких присутных прыхтала пригодни ёдла и дарунок за госцинску, а у не-



Хор КУД Руснацох Осиек

формалним друженю, прысутни мали нагоду побешедовац з поетесу, як и дружицьше медзи собу.

Понеже руска заєдніца у Осиеску нёвелька, кожда на года же би ше збогацел культурни живот Руснацох, алэ и окружения у хторым ше жыс, на хасен шицким у заєдніцы. КУД Руснацох жада до своеї роботи уключыц

рижнородни змисти котры можліве витворыц у просторах яки Друштво хаснус, алэ ше тиж будзе намагац очувац руски язык котри віше баржай щезуе и міша ше з рижніма цудзіма словамі. Єдна од нагодах, то и читане красного слова.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац



Хор КУД Руснацох Осиек

У МИКЛОШЕВЦОХ ВИСТАВА И ГОСЦОВАНЕ ПЕТРОВСКИХ АМАТЕРОХ

На Квитну недзелю отримана культурна програма з нагоды означаваня того швета и находитцае Велькай ноци. Перше у Дружтвеннім доме Ксения Лікар, тайомніца Здружэння женох Миклошевци, отворела виставу писанкох котры виробели члени Здружэння и малюнкох Катици Гайдук у технікі „Енкаустыка“ (пейглама место щеточки). То ёй перша вистава, а на малюнкох найзаступенши мотыви зоз природы.

Програма предлужена зоз Аудраму „Пирскаци жирячки малженства“ Фадила Хаджича у адаптациі и режії То-



Катица зоз своіма работами

мислава Раца, а улоги толковали аматере КУД „Якім Гарди“ зоз Петровцох, Ивана Колбас и Владимир Дудаш Данко.

Виводзене пред миклошевскими патрачами было штварте по шоре, а пред тим наступели у Загребе, Старых Янковцох и Петровцох. Шумне число публики крашнє прилапело виводзачох котры приказали кождодньови слички малженскаго живота на хумористичны способ, та були наградзены зоз частым кляпканьем.

К. Лікар

ОТРИМАНА ПОРЯДНА РОЧНА СХАДЗКА КУД „ЯКИМ ГОВЛЯ“

На порядней рочнай схадзки КУДа „Яким Говля“ котра отрымана 9. марта, предсідатель Мирослав Гайдук поднёссол звит о реализациі плану роботы за прэши рок, у котрим, медзі іншым, визначал же и попрі дзепоедных почэжкосцоў цеком 2013. року члени дзецінскай фольклорнай, женскай шпівацкай і рецитаторскай секцыі реализавалі 22 наступы, а Марія Філіповіч, член Надпратрацаго одбору, поднёсла финансійны звит за істи перыод. Обідва звиты ёдногласно прилапены.

У дискусіі участвовало ве́кше число прысутніх, а член Совету за нацыянальны мэншини і тайонмік Союзу Русіноў Горватскай Звонко Костелнік визначал же у тым року финансійны сред-



Члени роботнага Предсідательства КУД „Яким Говля“ з Міклошевцах

ства котрыя обезпечуе Совет за нацыянальны мэншини будзе зменшны, цо вшэліяк будзе вплівовац на дальшу роботу аматэрских дружтваў.

На концу схадзки окончены дзепоедны кадровски пременкі. З оглядам же пред-

сідатель Дружтва Мирослав Гайдук, пре работну завжастосц, туту должностц вешей не може окончовац и же троме члени Предсідательства задзековали на должностніцы, спрам Статуту выбраны новы так же воно и нада-

лэй чишлі 13 членох. Такой после Рочнай схадзки члени Предсідательства за предсідателя выбрали Желька Лікара, дзялгорочного танцоша, хореографа і водітэля дзецінскай фольклорнай секцыі, за подпредсідателя Славка Ждиняка, за касира Мирослава Гайдука і за тайонміцу Віолету Гірьоваты. Попрі уж спомнутаго Звонка Костелніка на схадзки прыступалі предсідателька Союзу Дубравка Раствянін, о. Яким Сімунович і предсідатель Општынскай ради рускай нацыянальнай мэншини Мирослав Лікар, хто зі зору гіднімі словамі заражадаючи успішну работу Дружтва и у наступным пе-риоде.

К. Лікар

З РОБОТИ ДРАМСКЕЙ СЕКЦІЇ КУД «ЯКИМ ГАРДИ» ПЕТРОВЦЫ

Члени драмскай секцыі Дружтва того року на «дескі ў жывот зна-ча» поставалі два театральны фалаты. Обідва тексты пісателя комедыографа Фадиля Хаджича. Першы текст дуодрама «Пірскаци жирячки малженства» у оригинале «Bračni vatromet» у котрой улогі дабавілі Владимир Дудаш як Вон – Міхал Польдругі і Іванка Колбасова як Вона – Ганча Польдругі. Драма пасля преміеры 8. марта 2014. року обішла Стари Янковцы, Загреб, Коцур і Міклошевцы. Другі текст то комедия «Міністров сін» котры обрабені і прысподобені рускому языку і улогі дадзе-

лени младшим членом драмскай секцыі. По преміеры 29. марта того року Петровчане шэ зоз «Міністровім сіном» зяяўляю і на драмским мемориалу Петра Ризніча Дядя ў Рускім Кестеструсе и у Коцуре. Наздаваме шэ поволанком з Вуковару, Осиеку і других наших местах же бі драмскі амтэр моглы указац цо поріхтали за тугоу сезону, а любителі театру видзиц іх роботу и на хвільку ше однажды ад свойх кождодніовых терхох зачырлююць ше до чарывнага швета драмскага швета и власней розваги.

Томіслав Рац

КУД ЯКИМ ГАРДИ У ЗАГРЕБЕ ЗОЗ ДУОДРАМУ «ПІРСКАЦI ЖИРЯЧКИ МАЛЖЕНСТВА»

На поволанку Представітэля Рускай нацыянальнай мэншини гораду Загребу пана Иринея Мудрага, 15. марта 2014. року КУД «Яким Гарди» зоз свою драмскую секцию подаравал шицким домашнім загребчаньем и гостям у просторыях Демократскай заедніцы мадяроў дуодрамскі фалат «Пірскаци жирячки малженства» автора Фадиля Хаджича, а у рэжыі Томіслава Раца. Драмска секция петровскага Дружтва кожды рок ше зявюс зоз новымі драмскімі фалатамі, монодрамамі, а того року зоз дуодраму «Пірскаци жирячки малженства». Улогі дадзелены уж афірмаванымі глум-



цом Владимираві Дудашовому і Іванкі Колбасовай, котрыя за собу маю барз велью іскуства. После пра-грами предлужело ше зоз піснями за котрыя ше постара-ли члени оркестру КУД «Яким Гарди» зоз Петров-цах.

Звонко Костелнік, проф.

ПРЕСЛАВЕНА ВЕЛЬКА НОЦ

ПЕТРОВЦІ



В недзелю, 20. априла у Петровцах у грекокатоліцкай церкви Покрова Пресвятай Богородици святочно преславене найвекше християнске швето Велька ноц. Петровчане ше зишли на Службу Божу на 10.00 годзин, хтору служел парох петровски о. Владимир Седлак. И того року газдине принесли на благослов паски, а понеже хвиля дошлебодзела, на благослов кошаркох вишло ше до порти. Шыцким вирним парох петровски повинчовал Вельку ноц зоз привитом „Христос воскрес”.

Любица Гаргай

МИКЛОШЕВЦІ



У грекокатоліцкай церкви Рождества Пресвятай Богородици Вельку ноц преславели числени домашні вирни, як и госци котри пришли зоз других часцох держави, руских местах з Войводини и европских жемох. Службу Божу котра почала на 10.15 годзин служел о. Яким Симунович, парох миклошевски. Вон з тей нагоди прочитал вельконоцну вінчованку владики крижевскаго кир. Николи Кекича, у хторей здогаднул на животну драгу нашого Спасителя и жертву хтору поднесол пре шицких людзох. У мене Церковного одбору як и свой власне, о. Симунович вирним винчовал Швето зоз привитом „Христос воскрес”. По Служби Божей пошвецане кошар-

кох пре дижджовну хвилю як и влоні окончене у церкви. Миклошевски газдине потрудзели ше тримац ше старых звичайох и порихтали красни кошарки котрих було понад осемдзешат.

Трецого дня Велькай ноцы по Служби Божей було мироване, а среду, на швете Дзуря була Служба Божа зоз пошвецань жита.

Вельку ноц преславели и малочислены Руснацы у Пишкуревцах, при Дякове. У грекокатоліцкай церкви Велькомученіка Димитрия на Служби Божей котру служел о. Ігор Сикора було 11 особи и пошвецени два паски.

К. Лікар

ВУКОВАР



У вуковарской грекокатоліцкай церкви Христа Царя, Велька ноц того року преславена зоз Святу Службу Божу котора служена на 8.00 годзин рано. Церква була полна вирнікох, а мадзи старшима могли ше замерковац и ридки дзецински и младежски твары. З оглядом же нам Церква віше баржей старес, можеме ше цешиц у тим же благословене шумне число кошаркох зоз паску и писанками, як то уж традиция при нас грекокатолікох. Вуковарски парох паноцец Владимир Ма'гоч по законченей Служби Божей у Вуковаре предложил до Райового Села.

Вера Павлович

ОСІЄК

На початку було Слово,
и Слово було у Богу,
и Слово було Бог...

Як дознаваме зоз жридох блізких грекокатоліцкай парохиї Христа Царя, на Перши дзень Велькай ноцы у Осиєку було торжествено. Започало зоз Ут-



риню на седем годзин рано, предложило ше зоз Службу Божу на осем, а потым було пошвецане паскох.

На Други дзень Велькай ноцы було мироване.

Невелька грекокатоліцка засдніца у Осику на тот способ означала радосц Христового воскресеня, а души вирнікох збогацени з виру, надію и любову спрам своїх близкіх и до Ісуса Христа, однесли зоз собу до своїх домох, до крайох дзе ше рушали у тих дньох, поручене котре Господь гуторел Апостолом — *Не бойце ше, ния, я з вами през шицки дні вашого жывота, аж по конец швeta.*

А.Балатинац

РАЄВО СЕЛО



Спрам записох у церковных книжкох, у церкви Святого Йозафата у Райовим Селу Велька ноц преславена сто тринасти раз. Церковни парох Владимир Ма'гоч отримал Службу Божу на 11 годзин рано на Вельку ноц, а пред Службу Божу отримана и Вельконоцна споведз. На Служби Божей було, як и звичайно, коло триццац вирнікох и штвяро дзеци. На концу Служби Божей було пошвецане дваццац кошаркох зоз паску и писанками.

Звонко Грубеня

МАРИЙОВ МЕШАЦ

Пиятим зме мешацу. За нами Вельки пост, а по нім і вельки швета котри зазначаю Христов триумфални уход до Єрусалиму, постанову пресв. Евхаристії, його муку і шмерц, та славне Воскреснуце на треци дзень. Тоти тайства фундаментални камень нашей вири. Знаме же як цо за добри будинок потребни моцни и тварди фундамент, так то потребне и за нашу стаємну вири. Праве прето тоти вельконоцни швета, фундамент каждого дальшого хованя у вири. Без Христового воскреснуца да-ремне нашо наказоване и вира ваша, пише святи Павло християнскай заєдніці у Коринту (усл. 1Кор 15,14). Тоти тайства вимагаю нашу вель-ку повагу, вони видзвигую, а вец приходзи потреба заш ше врациц до кождоднёвосци. Праве прето по тих одшвецених шветох док ище вше у церкви „Христос вос-крес“ шпиваме, а медзисобно по швето Вознесения Христово-го през штерацец дні з истим поздравом здравкаме, у церковним року своё ок-ремне место нашла молитва и мешац пошвецени пресвя-тей Богородици.

Мешац май у котрим уж вельконоцни швета за нами, олгчес ё нам и „спущує“ ду-ховне чувство на уровень „єдней спомедзи нас“. Од Бога выбраней и по своём одвиту „Най ми будзе по тво-ей волі“ йому пошвеценей. Прето ю у восточнай тради-циї и наволуєме пресвята (панагія, tutta santa, дословно: цалком свята). Пре свою человеческу и мацеринску ди-мензию вше була и будзе блізко кождому шерцу котре гледа Бога, тим вецей бо є обвита зоз цихосцу. Вона не вимага од нас слухане, але велі молитви вислухани з ёй заступніцтвом. У тим пиятим, Марийовим, мешацу, не лем у заходней традициї, але и

при нас грекокатолікох, ок-реме Руснацох, окончуше рижни молитви на чесц Матери Божей. То у першим шоре Марийов молебен котри ше служи кождоднёво у вечарших годзинох наших церквох. Народни обичай ви-магал же би з каждого обис-ца голем дахто пришол. Тоти майски дні ше модлело за красну хвилю, за благослов, же би каменец нс потлукол поля и загради. Здогадовало ше Марийового моцного по-крову, сї чудох котри ше случели не лем дағдзе по швеце, але праве и у нашим штредку. Так, на приклад, у Петровцох чуда Марийового покрову зазначени зоз двома каплічками. Ёдна дзвигнута за виздравенс од дугокей и чежкей хороти котре по-твёрдзене и з боку дохтора, а друга праве пре хвильово обставини у полю, на Маринской драги, дзе ше ос-татні дзень мешаца мая на швето Марії царицы швету ишло у процесії пешо з валау. Бул то ёден завит Дудашовых (Семановых), але бул прилапени од целого ва-



лала, бо и други мали свойо поля у истим kraju.

Нешка жиєме у часох вель-кей сигурносци, чувствуєме ше сигурни у обисце кед приду хвильово небезпеки, не мame часто ані потребу попатриц през облак и ви-дзиц цо ше вонка случує. Вельо койчого думаме же зме годни ришиц зоз одви-том науки. То и правда, лем забуваме ёдно: природа ше нс ровна по наших человеческих законах. Людзе то дакеди барз почитовали. Вони ше зоживойовали зоз природу, знали ю чуц и розумиц. Не бали ше вони од-виту науки и техніки, але знали же то заш лем не конец конца. Часто то неспод-зивано указую и животни ситуациї, дзе коло целей теорії у пракси заш лем випатра же ше меней знаходзиме, як нашо предки котри почито-ване створеного швета чер-пали зоз почитования гу Створи-тельови. То була їх ёдно-ставна, але удатна логіка. Зоз такого похойована на-ставали и завитні дні.

У нас обичай же треци дзень Русадльох завитни дзень. Понеже ше на тот дзень ніч нс робело зоз жему и загра-ду, ишло ше на паломніцтво, перше пешо до Илачи, по-знайшье на кочу до Водици, або голем до власней паро-

хияльней церкви на Службу Божу. Вше было наглашане видвоїц tot дзень за молитву и то на чесц Матери Божей, прето нашо стари и ишли до Марийовых святыліщох. Ище жио стари людзе хтори паметаю одход до Илачи и у нашим валале, а ёст их цо паметаю и паломніцтво до Водици.

У тим року кед цали Християнски швет на ёден дзень слави шицки вельки швета, було би наисце крашнс, по-наже нс треба вирабяц путовніцу, же близме заш ишли на паломніцтво до Водици. До Водици прето же то нашо централне Марийово святыліще. У гевтих хотарох нашо пресадзене коренс зоз старых крайох. Отамадз зме ше розкоренсли и ту до Сриму. До Водици ше зазберовало и треба же близме ше заш сходзели. Крашнс пойсц и до Альмашу и до Илачи, и до М. Бистрици, и до Медзигоря, але нс треба заобисц ані место дзе нашо дідове и прадідове на коленох мод-лели. Индзей зме госци, а там зме дома, бо там кажда цегла диха з диханьем чло-века Руснака през вики и през шицки животни обста-вини котри наш народ зна-ходзели.

о. Владимир Седлак

БАСНИ ЗА МЛАДЕЖ И ОДРОСНУТИХ ЦВЕРЧОК И БРАМУШКИ

Ушицких приповедкох о цверчку и брамушкох змист меней-вецей исти и идзэе даяк так: под час красного лёта и ёшени вредни брамушки сцаговали зоз польбох и овоцнікох зарна жита, фалатки овоци, отрушинки хлеба и друге до свойого царства под жему. За тот час цверчок по цали дзень грал и шпивал... И у тей приповедки початок исти. Углавном, кед прашла позна ёшень, дижджи и каждодніова молга, як и перши ранни мрази, вредни брамушки претаргли роботу и поцагли ше под жем. Сезона балох могла почач! За тот час „музикальни“ цверчок ище раз похопел же жима задуркала на дзвери, а вон ю дочекал цалком непорихтани – як и звичайно каждого року. Понеже ше по тим питаню вецей ніч не могло зробиц, вец му не преостало ніч инше, але ознова задуркац на дзвери вредних брамушкох! А хто дурка, зна ше му и отвориц!

– Цо сцеш, ленівче? – опитали ше му стражаре на уходзе.

– Вонка барз жимно, а не мам ані цо ёсц, та сом вас сцел замодліц чи бим лём тому жиму могол прежимиц у вашим царстве – гварел цверчок, але не мал ніяки обчекованя.

– Ти ше, випатра, нігда не зрозумиш! – гварел заповидік стражи – але можебуц ест надії за тебе, понеже нашей краліци праве нешка родзены дзень и барз є добреї дзекі! Причекай!

Пошол заповидік стражи гу краліци и не було го досць длugo, та цверчок страцел кожду надію. Медзитим, заповидік ношел добри вистки!

– Краліца гварела же ши барз леніви и же ше нігда не зрозумиш, цо твой проблем, але же це источасно було барз крашне слухац под час лёта, насправди зме шицки уживали, та ци прето на ёден способ поможе. Достанеш ёдну векшу просторию, ту такой на уходзе, цеплу посцель и каждодніове ёдзене, але ци не допущене рушиц ше по нашим царстве и приходзиц

на нашо бали! – гварел заповиднік стражи.

– Спашени сом, а уж од идуцого лёта будзем ше цалком іншак справовац, обезцюем! – гварел цверчок.

ПОУКА: Кед би кожда обецунка була зарно жита, на швеце би не було гладни уста!

Яким Пушкаш

РУСНАЦИ ЗАНАВШЕ ОСТАЛИ

По швеце яг'од пипине,
широм ше вони розошали,
квиток любови спрам своїх,
горяцо заш лёмчували.

На свойо не забували
Руснаци віше єднак остали.

Мац их писньочки учела,
оцец раховац по руски,
баба им ручки зложела
молитви кед их учела.

На свойо не забували
Руснаци віше єднак остали.

Дідо зоз франту починал
кажде стретнуце на дворе,
а вец их гу конъюм водзел
най знаю же не лём трактор
жем чарну оре.

На свойо не забували
Руснаци віше єднак остали.

З мобителами шицко сливковали,
на фейсбуц швидко поставяли,
по цалым швеце слики розослали,
пайташе им «фотки лайкали».

На свойо не забували
Руснаци віше єднак остали.

Гевти прейг океану,
барз ше чудовали,
кед таку красу видзели
а вони ю напущиц сцели.

На свойо не забували
Руснаци віше єднак остали.

Бида ше за красу не пита,
хлебік заробиц требаło,
зоз жальом у шерцу
на драгу ше далеку рушало.

На свойо не забували
Руснаци занавше остали.

Агнетка Костелник Балатинац

UMRTVLJENA SAVJEST

Sviјeća dogorjeva,
tama ulazi kroz prozor.
Život,
kao list listopadnog drveta,
leluja
na tankoj niti,
grcajući pod teretom
neljudskih,
društveno prihvatljivih normi.
Urušava se ljestava duše
pod pritiskom materijalnog,
guši se čovjek
u glibu globalnog,
umire ljudskost,
rađajući
beskrupulognost.
„Ljubi bližnjeg svoga“
u kršćanski opredjeljenoj zemlji
tek je floskula,
ispraznica,
kao zakrpa
na umrtvljenoj savjeti
opravdane
neopravdanim
ritmom života,
koja se
tek ponekad trgne u neka
krizna vremena,
u zori Uskrsnuća,
kad pepeo nebrige
razgrne vjetar boli.

Ahnetka Balatinac

УМЕРТВЕНА СОВИСЦ

Швичка догорює,
цмата уходзи през облак.
Живот,
як лісток лістопадного древа
гойса ше
на ценкай ніткі,
лезнє под терху
нелюдских
дружтвено прилаплівих нормох.
Завалює ше краса души
под терху матеріялного,
дави ше чловек
у блаце глобалного,
умира чловечносц,
зродзующи
безкруполозносц.
«Люб близкњого свогого»
у христайнски опредзеленей
жеми,
лём флоскула,
празне виречене,
лём платы
на умертвеней совисци
оправданей
з неоправданим
ритмом животу,
котра ше лём з часу на час
таргне
у даяких чежких часох,
у рану Воскресеня,
кед гар небриги
роздарне витор болю.

Агнетка Балатинац

«ПИРСКАЦИ ЖИРЯЧКИ МАЛЖЕНСТВА» ФАДИЛА ХАДЖИЧА НА ПЕТРОВСКЕЙ БИНИ



Владимир Дудаш у улоги Михала Полдругого

Члени драмской секций КУД-а «Яким Гарди» зоз Петровох и тей сезони остали дошлідни идеї же у чежких часох шміх віволані зоз бини людзом може олгчачц цму каждоднівосц, та ше знова опредзелі за поставяне комедій на сцену.

На Медзинародні дзень женох, 8. марта на 20.00 годзін, петровски аматерэ виведли премієру краткей комедіі горватскаго писателя Фадила Хаджича «Пірскаци жирячки малженства» хтору преложел, рускому языку приспособел и режирав Томислав

Рац.

У тей ёднодїйки бави лем сден пар глумцох. Улогу супруга Михала Полдругого бавел Владимир Дудаш, а супругу Ганчу Полдруги бавела Иванка Колбас-Ивана.

Комедия написана не так давного 1997. року, ей тема барз актуелна – слово о разоходзеню малженства, діяше збува у судніци, а старша малженска пара (55-60) пред суддіем виноши причини пре хтори ше жадаю розисц. Час збуваня – вчера, нешкя и ютре.

Так ше кус покус пред очми патрачох отвера биографія

ёднога малженскаго живота у хторым було и красных и подлых хвилькох. Так од Михала Полдругого, розчарованого супруга, дознаваме же му малженски живот допил, же ше му його супруга

своей доберай вербалней и нівербалней глуми.

Як опонент супругови, друга часц малженскай пары Вона, Ганча Полдругийова у виводзеню искуснай драмской аматеркі Ивани Колбасовай, у судніци, у своіх уж кус преквітліх рокох, здогадуеше свой маладосц и краси хтору унесла до малженства и хтора ше през длагоки малженски стаж знічтожавала, алэ и попри шыцкаго таго вона ище вше не за одрукцована и ма право на вельо вецей почитована як цо ёй «тот ту» указуе.

Пара бешедуе віменково пред задуманным суддіем хто-ри шедзи у публіки, покля у ёднай хвильки чловекові не постава мло и вон лем цо не замлел, на цо му супруга швидко приходзі до помоцы, злённута же би ше му наісце могло даць случац, та ведно одходзя дому же би спокой-



Вірівок зоз драмы - Ивана Колбас у улоги Ганчи Полдруги зоз супругом



Вельке число публіки хтора ужывала у комедії

вецей не пачи, же вичерпали заєдніцкі темы, Вона го не-рвіра и найлепшне би було розисц ше док ище маю здраві розум и ёдно и друге. Костим, интонация, цали наступ того искуснаго петровскаго аматера добре укомпоновані так же вецей раз уж на преміери достал ширы аплаузы публіки як доказ

но полудньовали.

Публіка зоз ширим аплаузом наградзела аматерску драмскую пару, а ми им шыцким вінчусме на успіху и жадаме же би тага комедія обішла шыцкі рускі места у нешай жемі, а і споза граніц Рэспублікі Горватскай.

Вера Павлович

ВЕЛЬКОНОЦНИ КОНЦЕРТ КУД «ЯКИМ ГАРДИ» ПЕТРОВЦИ «ПОКЛОН НА СПОМЕН» ПЕТРОВЧАНЬОМ И ГОСЦОМ



Руски народни танци



Хлопска шпивацка група

Тогорочни концерт КУД "Яким Гарди" зоз Петровцох, а котри ше отримал на Вельку ноц, отримани у петровским Доме култури.

У преполней сали патрачох наступели шицки секций того Дружтва од наймладших по найстарших аматерох зоз дугорочним искунством.

У богатим змиству двогодзинового концерту наступел хор, оркестер, танечніки, и вокални солис-

ти. Внедзелю вечар Петровчане як и ёх госци мали на году опатриц культурну програму пошвецену нашому найвекшому швету Велькай ноци.

Христос Воскрес! Воистину воскрес! Розпочал концерт наших вредных аматерох котри отворели програму зоз рускими танцами дзивкох поблёканих до руских пасових сукньох и зоз баршонямы на глави, на сцени забліщли младосць и краса попровадзени з аплауз-

зом вирней публики, а дзепоёдни ше здогадовали на свою младосць и танец котри и вони танцавали. Хор ше на початку представел зоз святочну писню "Браца Русини", а программу предлужели нашо наймладши аматере и то танечна група котра одтанцовала танец зоз калапом и дует Ярослава Вовк и Мікаило Гришук. Танечна минятура у виводзеню солистох Г. Костелник, Б. Фетахи и Д. Харди зоз солистку М. Бильна у хореографії "Кумох" одушевели патрачох од початку по конец танцу. Же танцоше не лем танцую, але и шпиваю указал дует А. Надь и Б. Кошутич зоз писню "Петровским полю". Предлужело ше зоз "Лиричным дзивоцким танцом" у котрим танцоше указали свою схопносць виводзеня заданей хореографії. Же би ше танцоше преблескли до другого облесчива, наступел хор зоз двома пис-

нями "Мам я очи" и "Штири коні врані". Красу хлопскаго шпиваня и пестована рускай писні публика знала оценіц и закляпкац вредним аматером зоз дугим искуством шпиваня. Нашо людзе віше робели и були вредни, а у тей роботи помагали и дзивки котри одтанцовали танец зоз видлами и ключкамі под назыву "Поліска плка — За-ячик". "Хижочко стара" и "Бундевара" писні котри паметаю и стари и млади та дасдни и зашпивали. Млади же би ше упознали скорей свадзби одтанцовали "Дуетны свадзебны танец" у виводзеню солистох А. Надь и Б. Кошутича, а же би ше вешеле предлужело, цали ансамбл ше предсавел зоз "Русинскими пастирскими танцами" принесеним зоз Горніцы дзе нашо дідове були пастире. През цали танец публика нее бановала свой длані же би з кляпака-



Прывітны танец



Часц руских народных танцох



Пастирски танцы



Дует Боян Кошутич и Анита Надь



Дзивоцка полка

ньом заслужено наградзела свой танцошох. Хор окрем руских писеньюх одшпивал и горватски писні, на радосць векшинскага народу, "Моя душа" и "Славония, Сриєм и Бараня". Як вигнац легінія и присць гу його дзівкі указали со-листи у танечнай миніятуры "Беб-ки" у виводзенiu солістох Б. Ко-шутича, М. Вовк и Д. Гардия. Пис-ню "За нашом стодолом" одшпива-вали А. Надь и М. Вовк. Конечно пришол шор и на хлапцах одтан-цовац танец "Повзунец" и указац свою схопносць и витирвалосць у танцованию. Одпочивок уж шицким вше баржей треба та знова жрида-лова група шпивачох ускочела зоз двома пис-

нями "За далеским небосклоном" и "Блукал я уж велі рокі". Концерт заканчус зоз козацким танцом "Гопак" на одушевіс и паметане шицких присутних и госьцох Дома культуры у Петровцах, на добру ноць и до наступного концерту танцошоше ше одпітали од своєй вирнай публики.

Режисер того вечара и хореограф шицких танцох аниматор культуры при Союзе Звонко Костелник, руководитель хору Михайло Голик, а руководитель оркестру Звонко Еделински.

Звонко Костелник, проф.



Ярослава Вовк и Михаило Гришук



Мініатура Кумове з дзвівку



Танец Кумове



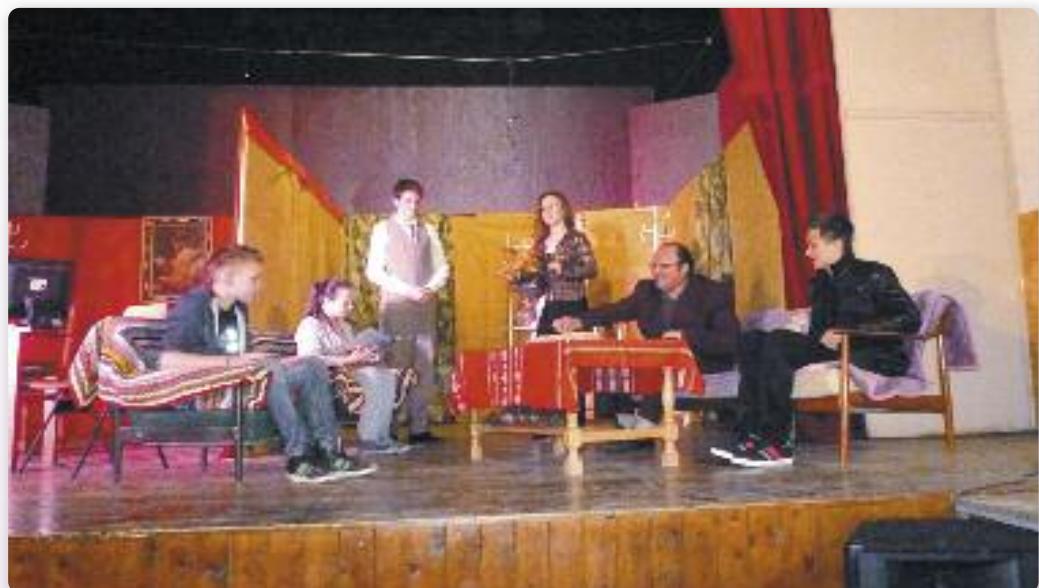
Дзецінски танец з калапом



Подзековна публіка

УСПИШНА ПРЕМИЈЕРА «МИНИСТРОВОГ СИНА» ФАДИЛА ХАДЖИЧА У ПЕТРОВЦОХ

На шліду познатих комедиографох и їх ділох, драмска секция КУД «Яким Гарди» за други проект у тей сезони выбрала и другу комедију Фадила Хаджича, горватскогом комедиографа хори 1998. року написал драмски фалат «Министров син» за седем улоги (4 хлопски и 3 женски), хтора ше збува у канцеларії и городским квартелю єдного з министрох, а час збуваня по авторових дидаскалиях — вчера, нешка и ютре. Примирне виводзене Хаджичовей комедій було у загребским Сатиричним театру «Керемпух» 1999. року. Драмски ансамбал петровских аматерох 29. марта того року уведол нас до комичних обратох хтори наставаю кед ше розгори афера у прыватним живце дружтвено високо позиционованай особи, як цо би то, пovedзме, бул министер. Улога министра додзелсна младому глумцови Боянови Кошутчови хтори уж мал замерковани глумецки посцігнуца (медзи иншим у театральным фалаце «Концерт за пса и шмәце»), його супругу бавела дебитантка Андреа Мағоч, сина Роберта бавел Кристиян Медесхи (тих так млади, але уж доказаны драмски аматер,



Шицки на истим месце - у министровим доме

медзи иншим у театральным фалаце «Журка у баби Юли», министрову дзивку Маю бавела дебитантка Мая Рац, а министрового непризнаного сына бевел Денис Гарди, министрову тайомніцу одбавела Тена Голик, а у епизодней улоги Алберта зявел ше Томислав Рац хтори и режирав драмски фалат, але го тих так и преложел и приспособел рускому языку. За технечни бок у тей комедій були за-дужени: сценография — Мирослав Лехолат, музыка — Владимир Дудаш-Данко, светло — Гран Костелник, костими — Иванка Колбас, шептакча була Ана Рац.

Пред патрачами ше развива цикава афера у живоце єдней министерской фамелії у хторей ше по преходу дваццрочного идиличного фамелиярного живота, нараз презнава же, попри двоіх малженских и признатих дзеюх, пан министр ма и єдного непризнаного сына зоз часу своєй бурнай младосци. По шмерци своєй мецери непризнанти сын



Андрея Мағоч у улоги министровой супруги и Боян Кошутич у улоги министра

Тони гледа свойого оца у його министерским кабинету и ту почина цали шор комичних обратох. Понеже министр ніяким концом не спада до шора звичайных гражданох, вельо того ше кладзе на коцку и шицко би могло достаць нежадани розмири кед би правда пре-чурела до явносци. Цалком нормалне же нікому зоз министерского обисца не мило же Тони иснүе, але тих так не жадаю ані вель-ки публицитет. И тата драма мала свою оригиналну

премијеру у загребским Сатиричным театру «Керемпух» 1999. року.

Шмелосць петровского аматерского режисера Томислава Раца медзи иншим ше препознава и у тим же таки вимагаюци, вербални комични обрати додзелел младому ансамблу у чиїх шорох було два дебитантски женски улоги. Шицки глумцы ше менсій—вецей знашли у своїх улогах и драмски фалат бул добре прияти од домашнай публики.

Вера Павлович



У министерским уряду зоз тайомніцу

Зоз роботи КУД "Осиф Костелник" Вуковар

ОТРИМАНА ВИБЕРАНКОВА СКУПШТИНА



Члени Скупштини КУД "Осиф Костелник" з Вуковару

В недзелю, 09. марта 2014. року, у просторийох КУД "Осиф Костелник" у Вуковаре, отримана Виберанкова скупштина. На скупштині була присутна 31на особа, а медzi німа були и Звонко Костелник, член Совету за національні меншини РГ и Дубравка Рашиянин, председателька Союзу Русинох и Українцох РГ.

Скупштина започала зоз роботу на 15.00 годзин зоз привітними словами председателя Зденка Бурчакового. Предложени и прилапени дньови шор од седем точкох, потім вибране Роботне председательство у складі Зденко Бурчак – председатель, Звонимир Барна – член и Любица Гаргай – записнічарка. Вибрана и Верифікаційна комісія у складі Владо Гаргай, Мирко Дорокази и Любица Гаргай, як и

овіровителі записніку Славко Рамач и Павлина Ковач. Потерашні председатель Зденко Бурчак пондесол звит о роботи дружтва од 01. януара по 31. десембер 2013. року. Дружтво зазначело 30 рижни активносци цо указє же ше насправди вельо роби и наступа. Наступало же у Вуковаре, Осиєку, Миклошевцох, Пертовцох, Гуні, Загребе, Сухополю, Вилеву, Альмашу, Риски, Винковцох... Члени же часто зиходза у просторийох, а лем по числу отриманих пробох то було коло 150 раз. Тиж так успішно організована и дзецинска манифестація "Перши аплауз", хтора отримана 30. новембра 2013. року, а на хто-рій наступели дзецински секції членох Союзу, як и госци Мадяре зоз Кородю и Горвати зоз Сухополя. Касир Звонимир

Барна поднессол фінансийни звит у хторим детально потолковал яки були приходи (кельо пренесене зоз 2012. року, приходи од Совету и Городу Вуковару, та камати) и яки були розходи (режії, книжководительни услуги, банковни услуги, манифестація...). Не було пригварки на ані єден звит, та су обидва єдногласно прилапени.

О планох за тот рок бешедовал тиж председатель Бурчак. Плани же не розликувало од планох за прешли рок, а буде тельо реалізовані кельо будзе пенжи. Олена Поштич зоз даскліма словами членох Скупштини упознала о новей секції, Креативней секції "Прадки", хтора основана 16. фебруара 2014. року и поволала шицких хтори зацикавени за креативну роботу най же до ней учленя.

Под тути 4. точку дньового шора розвила же и дискусия о рижних питаньох, а у ней за слово же явили и у ней учасьтвовали: Вера Павлович, Ліляна Киш, Зденко Бурчак, Дубравка Рашиянин, Звонко Костелник и Сениба Графина. Председателька Союзу Дубравка Рашиянин повинчовала Дружтву на насправди завидним числу наступох и на велькій активносци, та им пожадала же би и надалей так предлужели. Тиж так гварела и даскельо слова о нащиви Союзовій делегації Собору и соборському застуਪнікови

Велькови Кайтазийови. Звонко Костелник бешедовал о зменшуваню фінансийох котри же достава од Совету за національні мешини, а Дружтву пожадал вельо успіху у будущій роботи. Вера Павлович, редакторка Новей думки, бешедовал о одвичательносци меншинского информовання и яке воно муші буц, а по предкладу Совету за національні меншини РГ. Планує же започац зоз предаваньом наших виданьох. Було бешеди и о проектах зоз ЕУ, о можлівосци формовання драмські скіці и же ше того року почне зоз зазберовњем членарини.

По тей дискусії, вибрана виберанкова комісія, а до ней меновани исти особи хтори були и у верифікаційній комісії. Зробена лістина на хто-рій було 16 членох, а до Одбору же вибірало 12 особи. По прочитаних гласах до Одбору вошли: Зденко Еделінски, Ліляна Киш, Звонимир Барна, Любица Гаргай, Зденко Бурчак, Владо Русин, Тат'яна Алерич, Йоаким Дудаш, Славко Рамач, Мирко Дорокази, Вера Павлович и Олена Поштич. За председателя єдногласно вибрани Зденко Еделінски. За замініка председателя єдногласно вибрани по-тершній председатель Зденко Бурчак.

Понеже достате нове руководство Дружтва, стари Одбор розпущени.

ПЕРШИ СХАДЗКИ НОВОГО ОДБОРУ

Перша схадзка нового одбору КУД "Осиф Костелник" отримана о три дні, стреду, 12. марта 2014. року на 20.00 годзин. То було як предложене недзеловей Скупштини, лем зоз меншим числом людзох, бо требало законніц зоз потребнім виберанкамі хтори на тот завод Одбор медзи собу вибира. Виберане було явне и у медзісобним радзеню.

Так за председательку Надпратцацого одбора вибрана Ліляна Киш, а за членох Йоаким Дудаш и Славко Рамач. За тайомніцу вибрана Любица Гаргай, а за касира ознова Звонимир Барна. Тиж так одредзене хто буду подпісавате у банки и хто будзе исц

на Скупштини до Союзу. Тиж потвердзены и водителе секційох: за хор Натлія Барна, за Креативну секцію "Прадки" Олена Поштич, за літературну секцію Любица Гаргай, за танечну секцію Зденко Бурчак и Тат'яна Алерич.

Ліляна Киш предложила же би ше направел рекламні лісток Дружтва, цо шицки одборнікі потримали. Тиж бешедование о будущей роботи и можлівих проблемох и ришованю истих.

Друга схадзка отримана 24. априла и то лем зоз єдну точку дньового шора, а то розправа о председательстві Дружтва. Нововибрани председатель Зденко Еделінски одустал од того же би бул председатель,

бо у медзічаще видзел же не годзен у цалосци вивершовац потребні обовязки, а и пре новонастать здравственні околносци. Председательство прилапело тоти обгрутовані, та ше почало зоз розправу и заключене медзи собу (од Скуп-

Члени нового Одбору Дружтва

Любица Гаргай

ОТРИМАНА РОЧНА СКУПШТИНА КУД-А РУСНАЦОХ ЦВЕЛФЕРИЇ У РАЙОВИМ СЕЛУ

Вовторок, 11. марта 2014. року у просторійх основній школі у Райовим Селу отримана порядна звитна Скупщина КУД-а Руснацох Цвелфериї. На дньовим шоре були даскељо точки од хтотих чишиліме: отверанс Скупштини, виберанс Роботного предсідательства, фінансийни и роботни звити о роботи Дружтва у 2013. року, план роботи за 2014. рок и рижне.

На Скупщину у Райовим Селу як госци пришли и предсідателька Союзу Русланох и Українцох РГ Дубравка Рашиянин, тайомнік Союзу и представнік рускій національній меншини у Словиту за національні меншини РГ Звонко Костелник, член Предсідательства у Союзу и предсідатель КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох Желько Костелник, як и главна и одвічательна редакторка «Новей думки» и других Союзових видань Вера Павлович.

На Скупщину Дружтва при-

шло коло трицєц членох зоз Райового Села и околних містах у хтотих ест Руснацох, а медзи німа можеме начишліц Марию Лукич-Марчу, Магдалену Лукич, Луцу Лукич, Дубравку Марколевич, Янка Хованьца, Дюру Тиркайловоого, Лілану Тиркайловоу, Паулину Тиркайлло, Даниєла Джоича, Зорицу Бислич, Леона Джуню, Жельку Джуня, Витомира Джуню, Катицу, Ивана и Томислава Джуньових, Звонка, Славицу, Даниєла и Дражена Грубенъових и Дамира Дермановича.

Предсідатель КУДа привітал госцох и шицких присутніх и винесол фінансийни и роботни звит за прешли 2013. рок. По словах Звонка Грубенї, фінансийни средства им були достаточни, але ше Дружтво нашло пред великом проблем осиповання тамбурового окестру и одходу младих зоз места. За чуване традиції требало би дац и други змісті, требало би членом оможлівиц вецеј путованя и друженя зоз дру-



Роботне Предсідательство и члени скупщини
КУД Руснацох Цвелфериї у Райовим Селу

гима Руснацами зоз Горватской и швета.

У своїм обращаню Райовчаньом предсідателька Союзу обецала помоц зоз кадром, перше зоз помоцу з хореографа, бо тайомнік Союзу и аниматор культури Звонко Костелник дзечне вежнє на себе водзене фольклорной секції у райсовским Дружтве. Редакторка «Новей думки» Вера Павловичова присутнім Райовчаньом надпомла же даедни Союзово Дружтва (Винковци, Осіск и Вуковар)

виход нашли и у снованю традиційней етноеко секції хтора пестус стари файти вишиваня и вирабяня шицкого цо Руснацох зоз тих просторах одбера од траченя ідентитету и своїх конарох. По законченей официальней часци Скупщини члени КУД Руснацох Цвелфериї зоз Райового Села и їх госци предложели неформалне дружене и радзене о терминах за пробы фольклору и другого.

Звонко Грубеня

ВИСТАВА МАЛЮНКОХ ДЗЕЦОХ З УКРАЇНИ У ЗЛАТАР БИСТРИЦІ

Златар Бистрица 28. априла того року угосцела виставу малюнкох дзецах України хтори организовала предсідателька Дружтва «Терем» зоз Бедековчини, а роботи українских дзецах у приватній колекції Владимира Проччия з Матульох.

Нашим читачам зме уж писали о малюнкох хтори настали на конкурс «Стриберни дзвон» у Ужгородзе и Мукачеве у України. Малюнки обляплюю роботи дзецах од 7 по 15 роки и виставени лем наградзены малюнки хтори оціньовла жири од 12 членох на чиїм чоле проф. Андрия Чебикин.

На отвраню вистави у Златар Бистрици Владимир Проччи у меню КД «Рушняк» ПГЖ потолковал як дошол до тей колекції и як вона наставла. Виставени лем наградзены роботи хтори по кавалитеты здабу на професионални.

У культурній програмі означена 200-рочніца народзеня велького уметніка

України Тараса Шевченка, а рецитовани и його писні. Шпиваче и музичаре були школяре,amatere и професоре Музичній школи Прелог хтори указали карсу українскай культуры.

Владимир Проччи отримал преподаване о Тарасови Шевченкови же би го цо бліжай прибліжел нащывителем. Медзи нащывителями були и начальнік места Бедековчина, начальнік Златар Бистрицы и други значни дружтвени и культурні діяче.

Тота подія отворела можлівосци же би вистава дзецинских малюнкох зоз України була указана на двох местах у Загребе, цо Владимир Проччи дзечне прилапел.

Општина Златар Бистрица на концу порихтала и святочны стол зоз специялитетатми того краю за присутніх нащывительох.

Владимир Проччи



Тат'яна Таншек, предсідателька
Дружтва «Терем» зоз Бедековчини,
поетеса Вера и Владимир Проччи
предсідатель КУД «Рушняк»

80 роки од народзеня Теодора Фрицкого

БУЛИ ТО КРАСНИ И ПЛОДОТВОРНИ ЧАСИ ЗА СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ

Початком того року, точніше 15. фебруара, почесни председатель Союзу Русинох и Українцох наполисл осемдзешат роки живота.

О свіх австроугорських коренях (Фрицково походзеньном зоз простору нешкайшої Польскай) и присельованню його діда Васіля Фрицкого 1904. року до Липовлянох, Теодор Фрицкі писал у нашим виданю Фахово-наукового совітовання з нагоди 40-рочніці Союзу Русинох и Українцох РГ (кніжка друкована 2010. року, а прилог Теодора Фрицкого находзіше на осемдзешатим боку). Теодор Фрицкі народзены 1934. року у Липовлянох, та понеже вчас остал без родичох, окрем спознання же є грекокатолік, не знал велью о своїй національней пріпадносци. По законченчю Другей швєтової войни грекокатоліцьку парохию у Липовлянох водзел паонец Роман Миз, од хторога Теодор Фрицкі под час швічкарства у церкви дознал же є Українец і од 1955. року так ше и вияшњовал.

Діяльносц Теодора Фрицкого у Союзу Русинох и Українцох РГ почина ище седмдзешатах роках, неодлуго по сноўваню Союзу. Од 1972. року бул член Председательства у Союзу Русинох и Українцох РГ. Перши два мандаты председатель Союзу бул Владо Костелник, треци мандат поверени Желькови Юугасовому, а Теодор Фрицкі мал чец и нагоду постац пресидетель нашого Союзу 1984. року и його мандат тирвал по 1989. рок. По словах нашого ювіланта, були то златни Союзовы часы у хторых велью того зробене на афир-

мованю двох національных меншинах у тэдышнай Сояціалистичнай Рэспубліцы Югославії. Як першне, успаставени вязи зоз Україну 1988. року. Делегация зоз Союзу Русинох и Українцох РГ у составе: тайомніца Союзу Юлияна Фурминц, председатель Союзу Теодор Фрицкі и член Председательства Василь Сикорски були у осемдзьновей нащиви України у Кісве, Ужгороду, на Шевченковым гробе при побрежжу Діпра у месце Канев. Цеком тей нащиви подписаны контракты о медзисобным сотрудніцтве и подпомаганю медзі Україну и Союзам, а перши результаты того сотрудніцтва були у посилянию наших студентах на студії до України (перши студенты зоз Горватской хтори пошли студирац до України були Звонко Костелник, и то на студії хореографії у Кісве и Тат'яна Ласек, на студії українскаго языка у Тернополю). У тот час Телевізія Загреб почала емітавац поядні емісій на руским и українским языку, а у Министэрству просвіти меновани два совітнікі за факультативну наставу руского и українскаго языка хтори були уведзены до основных школах. За українски язык на пол роботоного часу за совітніка бул меновани учитель Симеон Музичка, а за руски язык, тиж так на пол роботнога часу, профессор Йоакім Сабадаш. Тэди тиж так основани и два новы КУД, ёдно у Осиеку, а друге у Райовим Селу. Союз мал барз добре сотрудніцтво зоз другима здрожэннями и Союзамі зоз Горватской и ширше, нащывали го угледнікі зоз политичнаго и культурнога жи-



Теодор Фрицкі - перши з права, як почесни член роду Лимич у Здружэню горватско-українскаго приятельства

вота Рэспубліки, Союзови ше тэди поспишело достац и ёден дружтвени квартель на Олайници и додзелёл го тайомніца Союзу. Дзеведзешатах роках сотрудніцтво ше преширело и на Руснацох и Українцох у Польскай и Словакій.

Медзі другима успіхами под час председательства Теодора Фрицкого може ше начишліц и ініцыятыва о сноўваню Союзу Русинох и Українцох Югославії у Новим Садзе 1989. року (шэдзіско Союзу Русинох и Українцох Югославії було у Новим Садзе), а перши председатель югославянскаго Союзу бул академік Юлиян Тамаш, док Теодор Фрицкі бул по-дпредседатель.

У тэдышні час становиско медзі водзаздами кадрами при Руснацох и Українцох було же ше треба моцно тримац ёдни других прето же зме вёдно моцнійши, а тоти два народы вяже иста вира и териториялне походзенс.

Надалей, Теодор Фрицкі ище у СР Горватской бул и член Собору, точніше член Одбору за медзинациональне сотрудніцтво у Соціалистичкай Рэспубліцы Горватской. Под час Отечественай войны Фрицкі бул активны же би Союз и обстал у условийох вібжененства, а тиж так бул и перши член Совету за національни меншини у Влады РГ.

Зоз активней работы у Союзу поцагнул ше у намири препушчаня места младшим монцом, а 2000. року на сходзкі Председательства КПД "Карпаты" у Липовлянох доживотно є прэглашены за почеснаго председателя Союзу Русинох и Українцох РГ.

Нешкі є ище веши вітални, у пензіі и велью того ше здогадус. З нашого боку и ми му тиж так жадаме ище многая и благая літа.

Вера Павлович

ТОМИСЛАВ РАЦ

ПЕТРОВСКЕ КУД "ЯКИМ ГАРДИ" ДЛУГОРОЧНО ПЕСТУЄ ДРАМСКИ АМАТЕРИЗЕМ



Томислав Рац у єдній од своїх улогох

У своєї дугорочній культурній діяльності Петровчане вже мали прихильносци гу драмському аматеризму. Часи ще меняли, роки переходили, а з нім за змінами і водітеле драмської секції у КУД "Яким Гарди" у Петровцю. Остатніх даскељо роках за драмську секцію ще завжали двоє дугорочні драмські аматери Томислав Рац і Івана Колбас. З нім зме бешевали по премієрох двох тогорочних аматерських фалатах.

Пане Рац, поведзце нам дацо о себе.

Родзени сом 18. фебруара 1971. року у Вуковаре. Перши штири класи основній школі закончел сом у Петровцю, а други штири класи у Вуковаре. Штредно польопривредну школу закончел сом у Вуковаре и достал сом зване польопривредного технічара. Робим як тарговец у польопривредній тарговині.

Тераз побешедуйме о темі хтора нас цикаві. Ви водзице драмську секцію у петровським Дружтве. Же бизме були баржей упознати зоз ей роботу, поведзце нам як ще тата робота розвивала од сновання драмської секції та по нешка.

Драмська секція у Петровцю почала робіць ище давнога 1926. року и зоз часточними претаргнущами (Друга шветова и Отечественна война) тирва по нешкайши

часи. Свою початки остварела зоз Юрійом Шерегійом, а по його шлідох велі роки предложила робиць учителька Вира Гудак. Поста Вира Гудаковей водітель драмської секції постава Яким Ерделі и по теди було претаргнущо у роботи драмської секції, але непреривна робота руша 2001. року. Тота континуована робота розпочала зоз драмським фалатом "Далеко гвізда габура" у режії Якима Ерделя. Шліза фалати "Мачка зоз дзвеъц животами", "Гайде, сексайме ще", "Зла жена", "Меркуй, жени", монодрама Петра Киша... Пре числені обовязки Яким Ерделі веций не могол водзиць нашу драмську секцію и на його месце туго роботу єден рок кончел Звонимир Колбас. У Колбасовей режії и з мою допомогу настава младежска представа "Дзівка з дзеъцком". Не сцели зме же би нам ще драмська секція загашела, та сом 2011. року превжжал обовязки водітеля. Надалей, з мою допомогу Івана Колбасова, єдна зоз драмських аматеркох з нашого Дружтва, режирала младежски тетарални фалат «Перша любов», а у за-єдніцкей режії ушлідзела и дзецинска драма «Тулум у баби Юли», дзе Івана бавела и главну улогу - улогу баби.

Значи, можеме заключиць же ще и Івана Колбасова доказовала не лем як искусна драмська аматерска гуміца, але ще тиж так остварела и як режисерка.

Гей, Івана Колбасова, як и я сам, досц

длого у аматерских драмських водох.

Гуторели сце же сце 2011. року почали водзиц драмську секцію КУД "Яким Гарди". Хтори драмські фалат сце перше самостойно режирали?

Була то «Пані министерка». Потим зме рихти монодраму «Ферко Мишканьов», а прешлого року то бул фалат «Концерт за пса и шмеце». Того року зме поставели два драмські фалати - дуодраму «Пирскаци жирички малженства» и «Министров син».

Спомнути велі представи по тераз, так ше може предпоставиц же вельо гумізоматерах одбавело тоти драмські фалати, чи нє?

Гей, правда. Числені аматере удихли жи-вот велім драмським подобом и так им оможліві же би постали часці ствар-носци. Най начишлім даєдни мена хторих же здогадуєм, а то Владимир Дудаш, уж спомнута Івана Колбас, Данил Вашаш, Вера Павлович, Мира Токарски, Анделя Сопка, Блаженка Мудри, Таня Гарди, Звонко Гарди, Денис Гарди, Боян Коштутич, Кристиян Медеші, а хтори у драмських фалатах бави од малих ногах, и велі, велі други. За випатрунок сцени заслужни Мирослав Лехолат, Мирослав Колбас и Златко Медеші, за ошицене Желько и Горан Костелник, а за музику и звучни ефекти роками ше стара Владимир Дудаш.

Кеди ще у Вас пребудзела любов гу деском цо живот знача?

У представи «Нігда ще нє зна» 2001. року перши раз сом ще стретнул зоз драмську діяльносцу и то як шептач. Неможлівосць єдного гумца же би пошол на госцоване до Руского Керестура дала ми нагоду же бим ше випробовал як гумец. Попачело ше ми и предложел сом ще бавиц зоз тим. Прицагнул ме тетарални живот и можлівосць же бим єдну годзину бул дахто други.

Якого характеру представи?

Векшином выбераме тексти комічнога характеру же би з нами людзе забули на свой бригі, опущели ще и нашмеляли. Кед даєден драмський фалат у своеї основы



Рац у драмским фалаце Михала Канюха "Концерт за пса и шмеце"

и не бул комедия, патрели зме до ньго унесьц комику. Патрачом преношиме тексты так як их сами чувствуєме, часто их прерабяме и приспособюєме нашому нешкайшому часу. Може ше повесц же нашо драмски тексты модерни.

Познате же вашо представи мали одгук и звонка Петровцох, але и звонка граніцох. Дзе сце по тераз госцovali?

Шицки поставени представи змагали ше на Драмских мемориаах Петра Ризничы Дяді у Руским Керестуре. Тамтейша критика и публика тиж так були задовольны. Вшеліяк, маме на уваги же театрални живот Руского Керестура на професийним, а не на амтерским уровню на хторим ше снуе наш драмски живот. Тиж так зме госцovali у Коцуре, Вербаше и Новым Садзе. Цо ше дотика госцованьго знuka наших граніцох, були зме у Вуковаре, Миклошевцох, Янковцох, Загребе, а ёден

час зме наступали и у Ретковцох на Фестивалу драми, але веций там не наступаме бо ше Фестивал отримує вчас, на початку рока.

Тераз ше бавя дуодрама «Пирскаци жириячки малженства» и комедия «Министров син». Дуодрама уж почала свою турнею по околних местах. Яки план за «Министрового сына»?

Праве так, дуодрама ше уж бави по сушедних местах и будземе ше намагац затримац ю чим длужей на живоце. Текст интересантны, та ю жадаме вивесц на Фестивалу монодрами и дуодрами у Новим Садзе. Кед сом прочитал текст, дораз сом знал же Ивана Колбасова и Владимир Дудаш як створены за тоти улоги - през шмых гутори Томислав.

Комедию «Министров син» Фадила Хаджича преробел сом и присподобел нашим условийом же би нашим патрачом була интересантнейша. Глумецка постава ма уж познати мена младых аматерах, медзи котрима Боян Кошутич, Кристиян Медеши, Тена Голик, моя малючкосц, але ту и два новы аматерски женски надї - Мая Рац и Андрея Мағоч. Були зме 6. априла на Драмским мемориалу у Руским Керстуре, були зме у Коцуре зоз дудраму, а наздаваме ше же зме годни пойсц и зоз драму. Шлідза нашо наступи у Вуковаре, Янковцох, Миклошевцох... Драмски фалати буду на нашим репертоаре по ёшень, кед ше руша зоз новима текстами.

Андрея Мағоч

(На руски преложела Вера Павлович)



Сцена зоз фалата "Журка у баби Юли"

ЗАТРЕПАНИ ГАЛУШКИ - ЗАТРЕПАНЦИ

Понеже пришол час же на мению можеме мац швижу желену шалату, послужиме ю зоз затрепанима галушкамі - затрепанцамі.

Треба нам:
½ кг муки
2 вайца
½ ложички солі
вода

Затрепац цесто з воду

на ридше, же би ше з ложку могло пущац до води.

Воду усипац до шерпені, посоліц ю и додац кус олею.

Кед вода зовре, з ложку до ней пущац затрепанци и мишац же би ше не заліпели за сподок. Вариц их 10-15 минути (завиши яки су вельки, односно док не випліваю на поверхносц воды)

Одцадзиц их, умиц з горуцу воду и знова охабиц же би ше одцадзели.

На тигань положиц на горуцу масц одцадзени затрепанци, розбиц на ніх даз три вайца и размишац.

На концу повегетовац по смаку и послужиц зоз желену шалату.

Смачного!

Марияна Джуджар



»ПІСНІ ЗАГОЙСАНОГО ШЕРЦА«



Авторка зоз презентаторками своєї книжки



Публика на промоції

У організації Франсевського самостану у Вуковаре, конара Матки горватській Вуковар и Дружтва Руснацох у РГ »Руснак« зоз шедзиском у Петровцох, штварток, 27. марта 2014. року, у просторийох Пасторального центру св. Бони Франсевскаго самостану у Вуковаре на 19 годзин, отримане представяніе збирки писньох »Пісні загойсаного шерца«, авторки Еугенії Врабець. Кніжку у цалосци финансійно потримал представнік рускай національнай меншини городу Загребу мр сц. Іриней Мудри.

Пісні у кніжки друкованы и по руски и по горватски. У писньох хтори наставали у цеку 22 роках, поетеса зачувала свой памятки и чувства на ей облюбени город Вуковар, на родзени Петровцы, на щешліве дзецинство и одрастане з мацеринску, руску бешеду коло мацери, оца и баби.

О кніжки бешедовала професорка Штефица Шарчевич, магістра едукації горватского языка и литературы Илона Грецешин и сама авторка Еугения Врабец. Вибрани стихи зоз збирки, по-

горватски читала пані Яня Витек, а по руски школярка 8. класи Ведрана Ралиш. У музичней часци наступел парохиялни мишани хор »Свята Цецилия«, а руску народну пісню »Чарни очка поце спац« у провадзеню Ани Бучко, одшпивала солістка Дружтва »Руснак« и матурантка Івона Гнатко.

Вельочислену публику привітала Лідія Міллетич, по-предпредсідателька конара Матки горватской у Вуковаре, которая була модераторка тога вечара. Предсідатель Дружтва »Руснак« Мійо

Шайтош подзековал видавальцови и организаторови, и истоашнє у кратких смужках гварел найзначнєше о Руснацох и представел роботу Дружтва »Руснак«. Свойо присмни упечатки и чувства о тим вечару зоз шицкима подзелсл и гвардіян фра Гордан Пропадало. Збирка писньох »Пісні загойсаного шерца« ище єдна драгоценна перлина за розвой рускай літератури у Горватской и загойса ище велі шерца, кед ю прочитаю.

мр Илона Грецешин



Солістка Івона Гнатко и Ана Бучко на клавіятури



Церковни хор святей Цецилії отворел промцию

PUTEVIMA PREDAKA OD SLAVONIJE DO UKRAJINE

UKRAJINSKA NARODNA BAŠTINA



Slavica Čorak

ZAKARPATSKI MUZEJ NARODNE ARHITEKTURE

Boraveći u Ukrajini, posjetili smo muzej narodne arhitekture koji je izgrađen u Užgorodu, središtu i najvećem gradu zakarpatskog područja.

U prirodi, bez ijednog traga moderne civilizacije, izgrađeni su objekti u kakvima su živjeli različiti narodi s ovoga područja.

Neki objekti preneseni su s područja gdje su izgrađeni, dok su neki napravljeni po uzoru na to doba.

U ovom bajkovitom selu možete vidjeti kuće, školu, crkvu, mlin, možete ući u kućice koje su namještene stvarima koje su ljudi u to vrijeme koristili za svakodnevni život i osjećati se kao da živate



Stara seoska drvena škola

u nekom davnom vremenu, u dalekom ukrajinskom selu.

DRVENE CRKVE

Drvene crkve su biseri pučke arhitekture. Gradile su je 4 etnografske zajednice i malo je detalja po kojima se razlikuju.

Da biste znali jeste li u grkokatoličkoj ili pravoslavnoj crkvi, morate biti prisutni na misnom obredu. Pravoslavni vjernici tijekom obreda spominju patrijarha, a grkokatolički papu. Drvene crkve izgrađene su bez ijednog čavla. Uspravne drvene grede spajane su klinovima od čvrstog drveta za čiju izradu se najčešće koristio sibirski ariš, i to stabla koja su rasla iznad 700 m nadmorske visine. U takvim uvjetima drveće sporije raste, ima sitnije godove i veću čvrstoću.

Crkve su u svom prvobitnom stanju bile prekrivene tesanom šindrom, odnosno dašćicama koje su ručno tesane od čvrstog drveta.

Vremenom je krov propadao te je na nekim crkvama zamjenjen materijalom koji je bio dostupan.

Danas je malo onih koji ovakve crkve znaju popraviti, a nitko tko ih zna napraviti.

UNESCO je na popis svjetske baštine stavio 16 drvenih crkvi. Ikone u drvenim crkvama su,



Dio drevnog drvenog oltara

kao i crkve, narodna umjetnost. Većina autora je ostala anonimna.

Na ikonama je najčešće prikazivan lik Krista, Gospe, svetaca, mučenika, a ponekad i prikazi iz Starog zavjeta.

Ukrajinci vjeruju da je nematerijalan Bog uzeo tijelo u obliku Isusa Krista i na taj način se prikazao u ljudskom obliku.

Tri kupole na crkvama simboliziraju Svetu Trojstvo: Bog Otac, Bog Sin i Bog Duh Sveti.

KUĆE

U muzeju se mogu vidjeti ra-

zličiti načini gradnja kuća, ovisno kojem narodu su pripadale. Pokriveni su raženom slamom ili tesanom šindrom, s malim prozorima koji su uvek bili okrenuti na sunčanu stranu.

Unutrašnjost kuće sastojala se od jedne ili dvije prostorije, u kojima je ponekad živjelo i do 10 stanovnika.

Ograda oko kuće u to je vrijeme bila statusni simbol. Mogao ju je imati samo onaj vlasnik koji ima zemlju jer što više zemlje, to bolja ograda. Po tome se znalo tko je u selu bogat i iz čijih kuća će se djevojke prije udati.



Drvena kuća, dio Muzeja na otvorenom

ОТРИМАНИ 24. ФЕСТИВАЛ НОВЕЙ РУСКЕЙ НАРОДНЕЙ ШПИВАНКИ
“РУЖОВА ЗАГРАДКА”



Дует Гелена и Ана Бучко на Ружовей заградки 2014.

Y Новим Садзе у Студију М Радио Новога Сада, 02. марта отримани 24. Фестивал новеј рускеј народней шпиванки “Ружова заградка”. Фестивал почал у голу Студија М з отвераньем вистави акварелох рускей малярки Гелени Канюх, а веџ предлужени у сали Студија М зоз виводзеньем 15 нових композицийох. Того року за найлепшу композицију по думанию жирия и публики преглашена шпиванка “Розмария и лелия” авторки Агнети Тимковой. Текст шпиванки написала Саня Польдруги, аранжман Йован Йовановч, а шпивали ю Мирила Мали и Саня Польдруги. Награду за найлепши текст достал Владислав Надымитко за писню “Док зме ише млади”. Награду за аранжман достала побидніцка шпиванка “Розмария и лелия”. Награду за найлепшу интерпретацију достал Марко Радишић хтори одшпивал шпиванку “Док зме ише млади”. У ревијалней часци участвовала афирмована интерпретаторка шпиванкох и писателька текстох за композициј

Мирослава Даждиу зоз своїма госцами. И того року објавени компакт-диск зоз композицијама хтори шпивани на Фестивалу. Гоч нас Руснацох у Републици Горватскеј сест вельо

ванки “Ружова заградка” шпиваю и шестри Ана и Гелена Бучково. Так було и того року, одшпивали шпиванку “Камень лссови” авторки музики Ани Бучко, на текст Агнети Папгаргаї, а

ник зоз Петровцох на стихи Любице Гаргай, а аранжман за туто нагоду написал П. Попа.

Праве прето же Ивона Гнатко перши раз наступела на таким єдним фес- тивале замодлесли зме ю же би нам у даскељах словох описала својо упечатки:

— Наступиц на “Ружовей заградки” за мене бул “Сон мојого сна”, хтори од того року постал стварносц, а я прешешліва. Уж сам наступ за мене бул награда, а буц медзи познатима шпивачами нашей рускей писні и шпивац з німа “Ружи, червени ружи” то приємне, горде чувство попри шерца. Пачи ше ми же на “Ружовей заградки” углавном шпиваю младши, а ново- компоновани руски писні маю свою публику, бо фес- тивал нащивюс вельке



Солистка Ивона Гнатко

меней як у сушедней Сербии и ми ту чувствуєме од- вичательносц спрам свойого и тиж так твориме на своїм мацеринским язику и жадаме даци добро зохабиц за собу. Уж даскељо роки на Фестивалу но- вей рускей народней шпи-

ванка написал Ф. Ко- вач.

Як дебітантка на тим 24. Фестивалу зявела ше ище єдна наша шпивачка, а то Ивона Гнатко з Вуковару. Вона шпивала шпиванку “Рускей писні” хтору ком- поновал Мирослав Костел-

число младих. Дзекусеме Ивони на щирих словох и жадаме и сї и шестром Бучковим ище велі красни наступи...

Любица Гаргай

ГНІЦЕ ВЕРХОХ ПЛОДОВИТИХ РОШЛІНОХ

Папригаром и паради-чаром то познате зя-вене, хторе ше зявює з рока на рок у менших або векших розмирох. О чим ше роби? Гніце плодових верхох зявює ше на папригох, пара-дичох, патлиджану, але може ше зявиц и на других плodoх, нпр. на диньох або ґерегох. То «хорота» хтора спада до категорії физиолошкіх оч-кодованьох, значи, не виво-лую ю бактерії, печарочки або гніце. Симптоми ше зя-виюю на верхох плodoх, верхи подогановею и зацмею. Пер-ши симптоми зявюю ше у фазі кед плodi починаю до-зревац, а познейше ше сим-птоми звекшую и формую улєгнуце на плodoх. Кед ше на тих местох удомя секун-дарни паразити, печарочки, тоти места почарня и можу залапиц и вецей як пол пло-да. Таки плodi страцени, не маю вредносц, зменшую урод, уходза до такволаних »нестар'овинских« плodoх у вкупним уроду.

Хтори причини гніцу верхох плodoх?

Єст их вецей, а найчастейше дійствує у інтеракції.

Перша причина вязана за ко-личество и доступносц кал-цию у жеми, рошліни и у са-мих плodoх. Жеми при хто-рей ше утврдзи нізка pH (pH) вредносц, на такволаней квашней жеми, хиби калци-йового карбонату (вапняніку), количства доступного кал-цию за рошліни недостаточ-ни, так же и саме подми-ріоване потребох зоз кал-цием не може буц доста-точне. Количество калцию у жеми и pH вредносц утвер-дзую ше з анализу жеми, а злєшоване жеми обавя ше зоз калцификацию жеми.

Друга причина вязана за ус-дначеносц у доступносци води, вязана за наводніова-нє. При неровномирній до-ступносци води, нпр. после длигших сушних періодох,



саме преберане калцию, хо-тори ше упива розпущені у воді, а у воді ше и транс-портує през рошліну, недоста-точне. Треца причина вязана за го-ручави и високи температури. На високих температурох рошліна упива векши коли-чества води ведно зоз мине-ралами отопеніма у ней, транспортує ю през рошліну

У тих условийох найвекши количства калцию розпу-щеного у воді приходзи до лісцох, а вельо менши коли-чества до плodoх. Плодова скорка (епидермис) не ма добру способносц транспира-ції, бо є твардейша и обло-жена зоз воском, и у плodoх ше локално зявює недоста-ток калцию. Голандски на-уковци утврдзели же упи-

дох. Тот проблем ше зявює и у пластенікох, дзе лётни температури у векших роз-мирох надмашую 28°C.

Штварта причина вязана за гноене зоз азотом и форму доданого азоту. При пре-обилним гноеню зоз азотом, рошліну ше форсира на про-дуковане велике вегетатив-ней маси, велика вегетативна маса то велике количство лісцох и велика поверхносц за транспирацию. Найвекше количство достатого кал-цию у тим ше случаю транс-портує до лісцох, а у плodoх ше зяви недостаток. И сама форма азоту може негативно дійствовац на доступносц калцию.

Вельке количство амоніякової форми азоту конкурес калцию при упива-нію прей' кореня у жеми. Конечно, пията причина вя-зана за зявоване гніца вер-хох плodoх то генетской но-рови, т.е. завиши о свойствах сорти, сій хабитус, одпорносц на дати условия и чувстви-тельносци на гніце верхох.

Сорти швидкого росту, вчас-нейши сорти и сорти хтори форму велику масу лісца, пре горе описані причини, чувствительнейши на гніце плодових верхох.

др сц. Славица Дудаш



на лісцох. На поверхносци лісцох рошліна одпушує воду у формі водовей пари, кончи такволану транспирацию. За претворіоване води до пари потребна енергія. Рошліна хаснє свою цеплоту, транс-формує воду до пари, одпу-шує ю на поверхносци лісца и на тот способ ше хладзи.

ване и мобільносц калцию у рошліни огранічена и зоз температуру и же лётни тем-ператури понад 28°C змен-шую упіване и мобільносц калцию през рошліну. На та-ких температурох без огляду на дальше додаване калцию и змоцнене заліване, потребни калций не сцигує до пло-

ВИЧНА ТРАПЕЗА ПАРАСТОВА

ВЧАСНА И ЦЕПЛА ТОГОРОЧНА ЯР

**-У таких условийох
вецей ше зявюю рижни
хороти и чкодлівци**

Пришол и май мешац. Поботи у наших хортарох у полним размаху. После сухей и слібодно можеме повесць цеплей жими, без векших паданьох, шицки парости ше намагали ше цо скорей заврець єшеньську бразду и зачуваць тоти мали количества води котри зме достали през жимски мешацы. Цепла хвила у ярніх мешацох вплівовала на вчаснейше рушане вегетациі, окреме брескиньох и кайсох. Но на щесце мразу нє було, так же вегетация ідзе своїм цеком лесм кус швидше — календарски патрене. У овоцнікох после квітнуца и по-знейше обовязно треба почати з окончованьем захисти од найчастейших хортот котри ше у нас зявюю: пепелніца, садзова храставосць при яблукох и грушкох, паменяча и други. У поради зоз фаховцами коло одвітуючих фунгіцидох требало бы хасновац и ёден инсектицид же би нам плоди нє почали одпадовац пре хробачки. Тиж так було бы добра младніки котри заражени зоз пепелніцу поостарговац же близме жридло хортот зменшали, понеже тоти младніки за тот рок, а и за познейше „страцени”, односно на ніх нє будзе ніякого роду. У виніцох, кед то можліве и на чокотох котри мame у своїх дворох лесбо загради треба окончиц перши пирсканя процив паменячы, з оглядом же ластари нагло рошню, а исодлуга и процив пепелніци. Хасновац нізши преписани дози же би нє пришло до фитотоксичноси. Іще ёдна значна робота у виніцох важна, кед є уж нє



Паране сої

окончена, а то преридзоване ластарох — вируцована нєродних и зменшоване числа на котрих ше зявюю гаризида. Кед би ше шицко зохабело чокот би нє могол поднесць таки род и вон би сам бул нєквалитетни, а и лоза би ше нє порихтала за жиму. Могло бы присць до вимарзования идуцей жими. Дижджи у другей половки априла, спадло коло 70 литри по квадратним метеру, барз добре пришли понеже єшеньски шаца уж уходзели до критичного периода кед слово о влажносци зашатих поверхносцох. Житарки котри пошати прешлей єшэні находза ше у фазы класкания, та по шицким судзаци и жатва будзе скорей як звичайно. Нє шмеме забуць же и зашита од хортот и инсекттох тей яри була необходна пре зявівонах хортот и леми, чо ище подрагшело и так драгу продукцию. Тей яри ознова найвекши поверхносци за-

шати зоз кукурицу, потым зоз сою и зоз слунечніком, ніяк же би ище дасдна культура зажила на наших польох. Заградкаре туту продукційну сезону запаметаю пре менши трошки зогрівана бо им хвильово обставини ишли на руку. Шалата и млада цибуля як предкультури уж попреданы и на іх место приходза культуры котри любя цеплоту, парадича, огурки и паприга. Заградково культуры як цо капуста и огурки по першим маю уж буду за оберанс, односно резане и випоручоване на тарговище. Парадичи и паприга пре длагшу вегетацию за пияц приду початком юния.

Продуктователс у завартих просторох пре цеплу и суху хвілю могли препущиц даедни пирсканя од хортот, але най меркую на инсекти бо вони у таких условийох знаю нєсподзівац зоз своім зявенъом, наприклад лісцово

ushi на парадичнох цо барз незвичайне. Тиж так на наших ше пияцох могло видзиць велью и вшеліякей пресади за купиц. И сам сом ёден

зоз продуктовательох и можем повесць же ше нашо гардині ище як стараю за свой загради. Барз добре прииде кед ше желенява нє муши купиц але пойдземе до загради и наоберем лесбо натаргаме зоз свойого.

Зоз своіма діловініма партнерами треба ище раз ступиць до контакту и превериць чи зме порихтани за оберане и предаване. Треба буц свідоми ситуації у дружтве у котрим жиєме и буц порихтани же того року можебуц будзе іншак як прешлих. Обставини ше на тарговищу меняю з рока на рок та ше мушиме и ми, кед жадаме обастац у тей роботи.

Желько Лікар, дипл. инг.

ДНЬОВНІК ФОДБАЛСКОГО СУДИЇ



Недзеля, 31. август

Положел сом испит за фодбалскаго судио! Председатель комисіі гварел ми же сом родзени за судио, на сампредз прето же швидко бегам. Не барз ми ясне цо зоз тим сцел повесц, але озда у наиходзазим чаше уж похопим.

Недзеля, 14. сентябр

Нешка сом судзел свой першое фодбалске змагане у жывоце! Першнствене змагане у рамикох найнізшай лиги бавели аматере домашнього ФК „Метла“ и госцуюцаго ФК „Труба“. Судзел сом

обективно и так як сом лем найлепше знал и могол, а змагане цалком заслужено достали госци. Медзитим, так не думали и домашній бавяче, та ме по законченю змаганя кус „позаметали“, уж у складзе зоз своім меном! Же би ше ми у будучносци не слуховали „нессшесца на роботи“, од тераз та надалей

вше будзем кус прихильнейши гу домашній екипи.

Недзеля, 21. сентябр

На першнственім змаганію ФК „Шлівкаре“ — ФК „Злога“ бул сом кус прихильнейши домашнім фодбалером, лем

телью же би з мою помоцу победзели з результатам 3:2. Госцуюци фодбалере були незадовольни з моім дзеленім фодбалскай правді та ме „зложно“ пооганяли по терену и дали ми даскељо „горуци“ позауха. Од тераз будзем навіяц кус за ёдних, кус за других, та озда шицки буду задовольни.

Недзеля, 28. сентябр

Бул сом у першым плане! Судзел сом цо треба и цо не треба, але сом нападним бавячом не допуштовал же би озбильнейше загрожели проциніцкому ғолманови. Змагане закончело з результатам 0:0, а то не було по дзеки патрачом, та сом ознова мушел сцекац по терену и звонка терена! Дзекуюци моім долгим и швидким ногам, цала предстаўа ше закончела лем на группім обегованію, без физичных контактох, а я познейшэ достал диплому атлетскаго союзу пре пропаговане лёгкай атлетики!

Недзеля, 5. окtober

Нешка сом сузел по смаку патрачох и досудзел сом вкунно штири пенали (два за домашніх и два за госцох). Патраче видзели надосц ғолі, найбаржей дзекуюци досудзеним пеналом, и барз задовольни пошли дому. Незадовольни були ўдино ғолмане обидвох екипох, та ознова було обегованія по терене, а шицко закончело на такі способ же сом убегол до чиёйшкі кукурицы и там ше скрил. У люцкай кукурицы прешедзел сом годзину-два, лем телью покля ше не змеркл, а потым сом осторожна рушел дому. На валалскім окрайску нападли ме валалски пси, у сцеканю сом спаднул до якогошкі доліка и добре натлукол руки и ноги.

Вовторок, 7. окtober

Лежим у шпиталю. Нешка рано при мнё бул якиш челднік з „Ядрэн філму“ зоз Загребу и понукнул ми улогу дублера у якимшкі копродукцыйным акцыйным філму. Ніби, главни ғлумец неосторожна уходзі до ғангстэрскаго „гнізда“ и вец робя песьцы, карсцелі, ножі, пиштолі и друге. У тей біткі праве би я мал заменіц главнаго ғлумца. Такой сом пристал, гоч постой реална можлівосц же бим бул покалічени! Пристал сом найбаржей прето же ми понукнути велькі гонорар, але и прето же сом прешвечені же ніч на швеце не може буц чежже и опаснейшэ як судзене першнственіх фодбалскіх змаганьох у рамикох там якишкі валалских лигох!

Якім Пушкаш



МАЙСТОР, МАЙСТРОВЕ...

НОВИНАР: Добри дзень! Я новинар, а ви „майстор за шицко“?

МАЙСТОР: Як то думаце „за шицко“?

НОВИНАР: Га, приповеда ше доокола же ви вельо таго знаце оправиц, од-клоніц койдзеяки технічны хиби, же маце „златни“ руки и так...

МАЙСТОР: З ёдней меншай часци то так даяк, а з другей часци людзе кус надодавали! Медзитим, кед сце о мнё думали дацо написац, вец вам такой мушим повесц же мой од-вит — нё! Доброму майс-тovi реклама не треба!

НОВИНАР: Догварене, бо сом пришол прыватно, а нагнала ме бида! Знаце, моя супруга, дзэци и я пред двома мешацами усе-лєли зме ше до нового квартелю...

МАЙСТОР: ... и даскельо днї по уселеню почали ше одліповац тапети на му-рох! Перше у кухнї, а пот-тим и индзей.

НОВИНАР: Гей, як зна-це?

МАЙСТОР: А даскельо днї познёйше почали ше дзвигац паркеты у дньовей хижі! То бул початок генералного губеня, бо нё-одлуга почали проблеми и у купальні!

НОВИНАР: Гей, було пра-ве так як це сце гварели!

МАЙСТОР: Кед сце ви-дзели же ше шицко и вшадзи губи, вец сце по-чали глëдац майстра, точ-нёйше майстрох!

НОВИНАР: Точно, ал€ ніг-дзе майстра анї за лїк! Старши майстрове пошли до пензії, або помарли, а нёшкайши млади школую ше за економистох, прав-нікох и за койдзеяки пан-ски роботи.

МАЙСТОР: У медзичаше почали попушковац гумки у цівкох за воду у кухнї, та вам попри майстрох за тапети и паркети, затре-бал и водоінсталатер...

НОВИНАР: Гей, ал€ на тих майстрох зоз сервису чловек вообще не може раховац, а прыватніki уг-лавним завжати и досц-су драги.

МАЙСТОР: Медзитим, анї то нё було шицко! У мед-зичаше почали проблеми и зоз зогриваньем квартеля!

НОВИНАР: Гей, та ше жена и дзэци позакру-цвали до покровцах же би им не було жимно... Ал€, чловече, як ви шицко таго знаце?

МАЙСТОР: Га, так, знам. А друге ше вам ніч нё по-губело?

НОВИНАР: Ище и питаце! Пре слабу струю одказали ми радио и ТВ, райбачка, змаржляк... Кажды дзень ше дацо погуби, та оганям

майстрох, ал€ без успи-ху!

МАЙСТОР: Шицко таго барз ми познате, прето же моя фамелія и я шиц-ко таго прежили пред трома роками кед зме ше уселёли до нового квартелю!

НОВИНАР: И цо сце вец зробели?

МАЙСТОР: На початку сом оганял майstroх, так як и ви, ал€ без успиҳу, а вец сом накуповал грама-ду майсторскай литературы и дал ше до преучо-вання майсторских кніж-кох!

НОВИНАР: Чи то вец зна-чи же ви лем якишик при-учени майстор?

МАЙСТОР: Точно так! Я закончел філозофски фа-культет и з початку сом писал приповедки и писні, ал€ од того ше нё може жиц. Углавним, кед сом преучел туту майсторску литературу, вец сом ше дал до роботи! Перше сом шицко пооправял у нашым квартелю, потым у шицких квартельох у на-шым будинку, а потым сом ше дал до роботи и на ширше, а на концу сом отворел прыватне ремес-ло!

НОВИНАР: А од тей ва-шей майсторскай роботи можеце прежиц ви и ваша фамелія?

МАЙСТОР: Вельо робим,

мушим припознац, ал€ прето и вельо заробим! Ал€, модлім вас, до пе-нежніку ми не закукуйце!

НОВИНАР: Догварене и винчукем вам!

МАЙСТОР: Нет на чим, бида ме нагнала! Медзитим, понеже ми якишик колегове по пирку, мушим вам припознац же вецей нё пишем приповедки и писні. З надпомнуком же сом пред тим окреме бул продуктивни у писаню люб-овных писньох.

НОВИНАР: Писали сце писні о яри, птичкох, ме-шашку?!

МАЙСТОР: Гей, ал€ вецей ніч нё пишем, прето же вельо робим и тата майсторска робота ме физич-но досц вичерпuse. Мед-зитим, добре зарабям и людзе ме глëдаю и почитую, та ше нё можем и нё шлем вельо поносовац.

НОВИНАР: Розумим. Медзитим, поведзце ми чи сце зачували вашо майсторски кніжкі?

МАЙСТОР: Зачувал сом шицко, зачувал! Прецо ше интересуєце?

НОВИНАР: Прето же од вас жадам одкупіц цали комплет тих кніжкох и тиж постац майстор! Кельо пенёжи глëдаце за туту вашу майсторску ли-тературу?

Яким Пушкаш

ВШЕ МЕНШЕ ЧИСЛО ГАЗДИНЬОХ НА ВУКОВАРСКИМ ПИЯЦУ

Параст у остатніх 30 роках дожил векльки пременки. Техніка, машини, шеячки и подобна механизация пошла з величима кроочаями напредок. Трактор нєшка оре одразу по 4 та и веций бразди, комбайни лапаю одкос по 6 шори у єдним преходу. Копац на польо веций ше нє ходзи, нє збера ше шено на гарсци, нє склада ше до копох, але ше гульта до балох та цала копа станє до єдней бали. И попри того технічного напредку и олєгшань роботи, параст нєшка нєзадовольни. Парастох вше менїй, младши ше нє лапаю до роботи. Да-кеди валал бул полни, кажде обисце мало швинї, крави, живину, а нєшка можеце най-сци 15 обисца котри маю краву лєбо пращару. Жем обрабя менша часц парастох и то векши поверхносци, векшина валалчаньох жем предала за-навше, або ю предала под аренду.

Од кеди пришол на тоти простори, Руснак вше ишол за тим же би здобул цо ве-ций жеми и же би ю обрабял, як и же би мал цо веций статку, бо му жем и статок значели живот. Врачаюци ше до осемдзешатих роках прешлого сторочя у котрих параст солидно жил, а то бул и час мојого дзецинства, видзи ше ми же людзе, ок-реме на валале, жили з єд-ним цалком иншаким живо-том од нєшкайшого. Кажды час охабя своё шлїди, але мам упечаток же ше у те-дишнї час могло крашне жиц. У каждым обисцу було на-досц статку, у тарговинох ше теди ридко куповало кол-баси, шметанку, сир, вайца або дацо подобне. Векшина газдиньох ходзела на пияц, а кед дахто сир и шметанку нє правел дома, бо нє мал



сепаратор лєбо шицко млєко ношел до млєчари, даєдна зоз сушедох бизовно ходзела на пияц, та ше вше могло мац швіжого сира и шметанки кельо лєм би вам шер-цо и душа жадали. Ходзене на пияц теди було барз по-пулярне, бо ше так швидко приходзело до красних пе-нежкох и нє было тельо за-стараносци з чого виплаций струю, воду, лєбо з чого по-йсци пооблескац дзеци за Кир-бай або Вельку ноц.

На пияцу ше вельо того могло предац, попри уж спом-нутого сира и шметанки но-шело ше вайца, обрани кур-чата, кури, пульки, качки, же-лснява зоз загради и други заградкарски продукти (мау-ни, грашок, цибilia, аж и квеце) – предавало ше и ку-повало шицко цо лєм себе можеце задумац. Ми штред-ньошколски дзеци у тедишинї час на автобусу путовали до штредней школи до Вуковару и днї нам преходзели нє раз-ликуюци ше вельо єден од другого.

Школски бриѓи и учене вше

були под'єднаки, но стреда, як пиячарски дзень, за нас дзеци з валалу вше була ок-ремна и барз интересантна кед зме рано рушали до шко-ли.

Коло нас, школьноро и ро-ботнікох, стреду рано на шицких трох валаских автобусных станіох назберало ше шумне число газдиньох котри ходзели на пияц зоз собу цагаюци кошарки и тор-би зоз шицким гевтим цо жадали предац. Попри шиц-ких нас нашли ше ту и жени котри ношли полни торби ципелох до Борова котри шили дома за фабрику обуй, и кед зме на треций станіци вошли до автобуса нє мали зме дзе шеднуц, ані дзе шо-рово стац, а кед би ше даг'дзе случайно нашло празне шед-зиско мушели зме мерковац же бизме нє станули до да-єдней гайби зоз сиром, лєбо до гарчка зоз шметанку або до кошарки з вайцами. То наисце було возбудліве пу-тованс. Автобус вше ставал далеско од пияцу, та шицко цо ше принесло на предай

нє було лєгко однесц по тез-ги, а кед ше шицко прине-шене удало и предац, дому ше приношел шумни пенеж и теди ше забувало на шицки почеккосци и нєлегку па-растскую роботу.

Нєшкайши часи принесли и нови обставини. У сушеди веций нє можеце купиц пол-кили сира за рейтэши або пироги, ані жидлік шметанки за смачнейшу младу шалату. Нєшка по тото мушки пойсци до тарговини, а там дараз тиж так нє можеце купиц цо вам треба бо нет, лєбо за-варте, лєбо даяке швето або недзеля, а верце шицко ин-дустрыйне ані блізко нє таке смачне як домашне. Газдині котри знали правиц сир и шметанку уж остарели и нє кадри су веций кончиц тоти роботи, а велї уж и пошли на гевтот швет, а млади жени думаю же сир и шметанка рошню у пластичных дунчи-кох.

Томислав Рац

ФОДБАЛ**ПЕТРОВЧАНЕ ХВИЛЬКОВО ПИЯТИ У ТРЕЦЕЙ
ЖУПАНИЙСКЕЙ ЛИГИ**

Ярна часц першэнства у рамікох Трецей жупанийскай лігі ВСЖ – Фодбалскі союз Вуковар за 2013./14. рок запачала 6. апрыла и потераз одбавени три нёкомплетні кола. Интересантне же фодбалере Петровцах шыцкі три змаганя одбавели нёришено (Опатовцы – Петровцы 1:1, Петровцы – Митница Вуковар 2:2 і Гайдук Вера – Петровцы 2:2). На першэнственай таблічкі хвильково водзі екіпа Митницы з Вуковару зоз 26 боди, а шлідза Томповцы зоз 20, Ловас зоз 19 (змагане меней), Сокол зоз Берку зоз 19, Петровцы зоз 17, Опатовцы зоз 13 ітд.

СТОЛНИ ТЕНІС**ЕКІПА ПЕТРОВЦОХ ХВИЛЬКОВО ДРУГА
У ПЕРШЕЙ ЖУПАНИЙСКЕЙ ЛІГІ**

У екіпным першэнстве Першай жупанийскай лігі ВСЖ за 2013./14. рок потераз одбавени 16 нёкомплетні кола. Треца екіпа Вуковару '91. зазначала 15 побыди и ёдно поражене и водзі на першэнственай таблічкі, а столнотенісере Петровцах (Младен Косанович, Горан Стеванович, Милан Косанович, Міле Міланович, Дамір Бойко і Светислав Єргіч), зазначали 11 побыди и дожили лём ёдно поражене и хвильково ше находза на другім месце. Екіпа Міклошевцах (Владо Гайдук, Зоран Свалина, Матео Батакович, Славко Гайдук і Домагой Перак) зазначала лём три побыди и аж 13 пораженя, и хвильково забера пласман при сподку першэнственай таблічкі.

У другей жупанийскай лігі ВСЖ змагаю ше седем екіпи, а после шейсцох нёкомплетных колох водзі екіпа Прывлакі, опрез Русина з Міклошевцах ітд.

ШАХ**ТАКАЧ БАВЕЛ У ЗАГРЕБЕ...**

Отворене першэнство Загребу за 2014. рок бавело ше у готелу „Панорама“ од 17. по 24. март, а участвовало аж 203 шахистох зоз 10 державох. Верх таблічкі випатрал так: Мартинович, Жая и Арнаудов по 7.5 боди, Б. Ковачевич, Палац, Кураїца и В. Яковлевич по 7 ітд. Участвовал и МК Звонко Такач зоз Самобору и зоз 4 освоёни боди завжал 113 место.

...И СИСКУ

На отворенім сениорскім першэнстве Сиску за 2014. рок, котре ше бавело од 16. по 19. апрыл, участвовалі 23 бавячэ. Вони одбавели 5 кола по швіцарскай системі, а пласман у верху випатрал так: Ёлечевіч 4.5, Бригліевіч і Тремпетіч по 4, Дробне (Словенія), Сметишко і Петричевіч по 3.5, Раденич, ТАКАЧ, Катулич і Вуйновіч по 3 боды ітд.

**ЛІКАРОВА ЗАВЖАЛА 3-4 МЕСТО
НА ТУРНИРУ ЮНИОРКОХ**

Всаботу и вනедзелю, 26. и 27. апрыла, у Бушевцу при Велькай Горици отримані 13. турнір юніоркох у шаху. Участвовалі 40 кадетки і юніоркі зоз Словенії, Б и Г і Горватскай, а були подзелены до групох „А“ і „Б“. У моцнейшай „А“ групі бавели 16 бавячки, а медзі німа була і Лікарова з Вуковару. После шейсцох одбавеніх колох конечны пласман випатра так: Лара Янжель (Словенія) 5.5, Ена Цвитан 4.5, Міхаела Блажека і Тамара Лікар 4, Таяна Турк 3.5 боды ітд.

Якім Пушкаш

ADRESAR

Predsjednica Saveza Rusina RH
Dubravka Rašljanin,
Banjalučka 1,
31 000 Osijek
sru@vk.t-com.hr
dubravka.rasljanin@konzum.hr

**Animator kulture i tajnik
Saveza Rusina RH**
Zvonko Kostelnik
Vijeća Europe 93
32000 Vukovar
sru@vu.t-com.hr
zvonko.kostelnik@vu.t-com.hr

**Predsjednik KUD-a Osif Kostelnik
Vukovar**
Vlado Rusin
Vijeća Europe 54, Vukovar
rusinvlado@gmail.com

**Predsjednik KUD-a Joakim Hardi
Petrovci**
Željko Kostelnik
J. B. Jelačića 50a
32229 Petrovci
kud.joakim.hardi.petrovci@vu.t-com.hr

**Predsjednik KUD-a Rusina i
Ukrajinaca Vinkovci**
Melanija Pap
Kanovačka 5
32100 Vinkovci

**Predsjednik KUD-a Joakim Govlja
Mikluševci**
Željko Ljikar
Vukovarska 57, Mikluševci
32238 Čakovci
zeljkoljikar@gmail.com

**Predsjednik KUD-a
Rušnjak Rijeka**
Vladimir Provči
Branka Laginje 39
51211 Matulji
vladimir.provci@gmail.com

**Predsjednik KUD-a
Rusina Cvelferije**
Zvonko Hrubenja
Vladimira Nazora 30
32261 Rajevo Selo
hrubenjazvonko@yahoo.com

**Predsjednica KUD-a Rusinka i
Rusin Zagreb**
Olgica Mudri
Šime Starčevića 9
10000 Zagreb
olgicamudri@yahoo.co.uk

Predsjednik KUD Kaljina Rijeka
Dudaš Zvonko
Senjskih uskoka 5
51000 Rijeka
dudas.zvonko@gmail.com

**Predsjednica KUD Rusina Osijek i
Predstavnica rusinske
nac.manjine OBŽ**
Ahnetka Balatinac
Vijenac I.Meštirovića 76
31000 Osijek
ahnetka@gmail.com

ПО ОБЛІВАНЮ ЯК ДАКЕДИ



Зазбероване облівачох при кочу



Обліваче у обисцу

Другого дня Велькай ноци хлапци зоз КУда „Яким Говля“ ведно зоз своїм водителем секцї и предсидентелем Жельком Лїкаром пошли облівачац дзивчата. На кочу зоз за-праганима коньми окви-ценима зоз органовима конарами, облівачох во-жел Давид Сабадош. Штирме хлапци Велько

Вуїч, Ален Атанацкович, Давор Суваль и Иван Лїкар хтори на гармоники грав руски шпиванки, по-облівали свой пайташки зоз танцу: Паулу Поточки, Мартину Хома, Сабину Ждиняк, Сару Суваль и Милицу Мишленович. Хлапци и дзивчата ше за-тоту нагоду пооблескали до руского народного об-лечива.

Велї валалчане повиход-зели опрез своїх обисцох кед през улїци одгукли познати мелодії и любопитліво ше припатрали на младых облівачох. Цалосне дожице уподполнела красна, цепла и слунечна хвиля, а у шицких обисцох облівачох домашнї понук-ли зоз колачами, пицом и писанками. Трецого дня Велькай ноци дзивчата по-

шли врациц пожичене. Шицки хлапци чекали дома и шмелю витримали обліванс, а дзепоєдни себе досц набрали та им так и врацене. Заш лем, шицко ше зведло на франту, дружене и отри-моване старого народного звичаю.

К. Лїкар



Обліване дзивки



На дворе

HORNELLI

CEMET

KUD RUSINA OSUJEN